

ХЕРСОНСЬКА МІСЬКА РАДА

ПРОГРАМА

**ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
м. ХЕРСОНА****2010****на рік**

ХЕРСОН 2010

Вступ

Програма економічного і соціального розвитку м.Херсона на 2010 рік (далі – Програма) розроблена на виконання статті 143 Конституції України, статей 26, 27 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні“ і статті 15 Статуту територіальної громади міста Херсона.

Законодавчою основою для розроблення Програми та формування її структури є Закон України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України” та Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 №621 “Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету”.

При розробці Програми враховані показники і підходи, викладені у проектах Державної програми економічного і соціального розвитку України на 2010 рік, програми економічного, соціального та культурного розвитку Херсонської області на 2010 рік, основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2010 рік (постанова Кабінету Міністрів України від 12.09.2010 № 973 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2010 №281), розміри прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати, встановлені Законом України „Про встановлення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати”.

Відповідно до результатів та тенденцій розвитку господарського комплексу міста, з урахуванням негативних наслідків впливу світової фінансово-економічної кризи на економіку, шляхом узгодження прогнозів діяльності підприємств і організацій міста, сформовані основні прогнозні показники економічного розвитку в 2010 році, визначені пріоритетні напрямки економічного і соціального розвитку міста на 2010 рік, на яких пропонується сконцентрувати бюджетні та інші інвестиційні ресурси з метою підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості економіки міста, вирішення найгостріших проблем економічного і соціального розвитку та поліпшення якості життя мешканців.

Завдання та заходи Програми сформовані з урахуванням завдань та заходів у відповідних галузях і сферах діяльності, заходів міських цільових програм розвитку, затверджених міською радою, стратегічних цілей Стратегічного плану економічного розвитку міста Херсона, затвердженого рішенням міської ради від 16.06.2009 №1168.

З метою сприяння забезпеченню оптимального балансу інтересів влади, громади, найманих працівників та власників, поглиблення і вдосконалення партнерства між ними, цілі і завдання, визначені Програмою, реалізовуватимуться шляхом їх тісної співпраці.

Джерелами фінансування заходів Програми, Стратегічного плану економічного розвитку міста Херсона та міських цільових програм розвитку, затверджених міською радою, будуть кошти міського бюджету, трансферти з державного та обласного бюджетів, власні кошти суб'єктів господарювання, інвестиційні кошти та інші джерела.

Завдання і заходи Програми узгоджені з проектом бюджету міста. Програма залишається відкритою для доповнень та коригувань у відповідності до стратегічних напрямків розвитку міста. Зміни та доповнення до Програми затверджуються Херсонською міською радою.

1. Аналіз економічного і соціального розвитку м.Херсона за 2008-2009 роки

Динаміка економічних показників за 2009 рік свідчить, що вплив наслідків світової фінансової кризи, які почали відбиватися на результатах роботи господарського комплексу міста ще у IV кварталі 2008 року, тривав також протягом усього 2009 року та виявився значно глибшим і тривалішим, ніж передбачалося при формуванні завдань Програми економічного і соціального розвитку м. Херсона на 2009 рік.

(у % до попереднього року)

Показники	2007 рік	2008 рік	2009 рік
Інвестиції в основний капітал	123,2	106,2	55,3
Промисловість	107,2	113,8	90,0*
Перевезення вантажів	117,6	117,1	60,2
Перевезення пасажирів	73,2	117,1	86,0
Обсяги підрядних робіт	138,9	98,0	50,4
Роздрібний товарооборот	142,7	102,2	83,3
Чисельність працюючих	98,2	96,4	93,6
Темп росту середньої заробітної плати	126,7	133,0	106,4

* - з 2009 року - індекс росту (скорочення) обсягу реалізації промислової продукції, скоригований на індекс цін виробників промислової продукції.

Обсяги кредитів, наданих установами комерційних банків Херсонської області, у 2009 році скоротилися до рівня попереднього року більш ніж у два рази і становили 45,2% рівня 2008 року (довідково: у 2008 році - 103% рівня 2007 року). По суб'єктах господарювання вони скоротилися на 43,3%, по фізичних особах - на 85,5%.

Питома вага довгострокових кредитів скоротилася на 5,6 відсоткових пункта (з 64,8% у 2008 році до 59,2% - у 2009 році).

На чверть скоротилися суми кредитів, одержаних суб'єктами малого підприємництва (-26,6% до рівня 2008 року) та сільськогосподарськими підприємствами (-24,6% відповідно).

Обсяги залишків на рахунках (депозитів) скоротилися протягом року на 8,1% (довідково: у 2008 році - зросли до рівня попереднього року на 31,4%). Найбільшого скорочення (-60%) зазнали залишки довгострокових депозитів (довідково: у 2008 році зросли до рівня попереднього року на 30,9%).

Скорочення обсягів кредитної підтримки призвело до уповільнення та призупинення дії інноваційних програм у промисловості, до значного скорочення інвестування у будівництві, що, в свою чергу, призвело до скорочення обсягів виробництва і реалізації промислової продукції, будівельних робіт, експортно-імпорتنних операцій, оптової торгівлі, чисельності зайнятих виробничою діяльністю. Наслідком цих процесів стало зменшення перевезень як вантажів, так і пасажирів, скорочення реальної заробітної плати та зменшення платоспроможного попиту в роздрібній торгівлі і сфері послуг населенню.

Промисловий комплекс міста у 2009 році був представлений 106 підприємствами. Через наслідки фінансової кризи та процеси подальшого реформування власності тільки 95 підприємств виробляли продукцію, з них 10 підприємств протягом року тимчасово призупинили виробничу діяльність.

Обсяги реалізації промислової продукції у 2009 році склали 3560,8 млн.грн., що становить 99% рівня попереднього року (з урахуванням індексу цін виробників промислової продукції).

Найбільші обсяги реалізації забезпечили підприємства:

- з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води - 38,2% від загального обсягу реалізації, збільшивши її на 241,0 млн.грн. (з урахуванням індексу цін виробників промислової продукції - на 6,4%);
- з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів - 24,9% загального обсягу реалізації, збільшення реалізації становило 271,1 млн.грн. (на 26% з урахуванням індексу цін). Збільшилися виробництво продукції з молока (молока обробленого, масла вершкового, кисломолочної продукції), майонезів, соусів емульгованих, виробів кондитерських без вмісту какао. Скоротилося виробництво борошна пшеничного та продуктів з нього (хлібобулочних та макаронних виробів);
- машинобудування - 21,5% загального обсягу реалізації. Через призупинення дії інноваційних програм у машинобудуванні для агропромислового комплексу, різке зростання цін на металургійну продукцію, відсутність кредитних ресурсів, застарілий парк обладнання, нестабільність ринків, зростання цін на сировинні матеріали, зростає реалізації продукції галузі скоротилися на 24,6 млн.грн. (на 15,2% з урахуванням індексу цін виробників промислової продукції).

Наслідком нестабільної роботи підприємств стало скорочення зовнішньоторговельної діяльності. Обсяги експорту скоротилися на 16,5%, імпорту - на 61,1%, зовнішньоторговельний оборот скоротилися на 167,9 млн.грн. (-31,2%) і становив 370,4 млн.дол.США. Сальдо зовнішньоторговельного обороту в 2009 році було позитивним і складало 236,2 млн. дол.США (довідково: у 2008 році - 188,5 млн.дол.США).

Основу товарної структури експорту (246,7 млн.дол.США) склали:

- продукти рослинного походження - 33,4%. Експорт зернових культур збільшився у порівнянні з попереднім роком на 52,8%, насіння і плодів олійних рослин - на 33,6%;
- транспортні засоби та шляхове обладнання - 26,8%. Експорт плавучих засобів збільшився до попереднього року в 2,5 рази;
- недорогоцінні метали та вироби з них - 16,3%.

Експортована продукція надійшла до 85 країн світу. Найбільші обсяги експортованої херсонськими підприємствами продукції надійшли до Туреччини (20,3% загального обсягу), Норвегії (11,5%), Грузії (9,9%), Болгарії (7,7%), Нідерландів (6,3%), Німеччини (4,6%), Російської Федерації (4,5%).

У структурі експорту послуг (56,6 млн.дол.США) переважали послуги, пов'язані з будівництвом суден (45,4% загального експорту послуг) та транспортні послуги (44,5%).

У структурі імпортованої продукції (64,5 млн.дол.США) найбільша частка припадала на механічне обладнання, машини на механізми (27,4%), продукцію хімічної промисловості (13,3%), полімерні матеріали (11,8%), деревину і вироби з неї (10,6%).

Значний втрат від наслідків кризи зазнала інвестиційна складова економічного розвитку: обсяги інвестицій в основний капітал у 2009 році становили 838 млн.грн., вони скоротилися на 44,7% до рівня попереднього року (в 2008 році відбувалося зростання на 6,2%). Значною мірою змінилася і структура джерел фінансування, втрачаючи кредитну складову (питома вага кредитів скоротилася з 16,0% у 2008 році до 9,9% - у 2009) та бюджетну частку (питома вага коштів, інвестованих в основний капітал державним і місцевими бюджетами, скоротилася з 17,8% у 2008 році до 11,1% - у 2009). Обсяг капіталовкладень у житлове будівництво становив 64,9 млн.грн. (31,4% обсягів 2008 року), його частка у загальному обсязі інвестицій в основний капітал становила 7,7% (проти 13,5% у 2008 році).

Через скорочення інвестиційної активності та кредитної підтримки суб'єктів господарювання і фізичних осіб значно скоротилася будівельна активність. Обсяги підрядних робіт у 2009 році склали 231,0 млн.грн., що становить 49,6% рівня попереднього року (довідково: у 2008 році - 98% рівня 2007 року). У 2009 році працювало 87,6% загальної кількості будівельних підприємств, з них 85,9% зменшили обсяги будівництва проти рівня 2008 року.

Протягом року введено в експлуатацію 30,0 тис.кв.м загальної площі житла, що на 72,1% менше ніж у 2008 році (довідково: у 2008 році введено 107,0 тис.кв.м житла, що на 46,5% більше ніж у 2007 році).

Процеси скорочення промислового виробництва, будівельної діяльності, оптової торгівлі, експортно-імпорتنних операцій мали наслідком скорочення обсягів перевезення вантажів.

За 2009 рік підприємствами транспортного комплексу міста перевезено вантажів 5532,5 тис. тонн, що становить 60,2% від показника 2008 року (довідково: у 2008 році було перевезено 9188,9 тис. тонн вантажів, що на 17,1% більше 2007 року).

За структурою перевезень головним перевізником вантажів залишається залізничний транспорт, який обіймає 77,7% обсягів перевезень. Водний транспорт (річковий та морський) перевозить 13,8% вантажів, автомобільний - 8,5%.

Відправлення вантажів залізничним транспортом порівняно з 2008 роком зменшилися на 42,2%. Знизилася відправлення хімічних та мінеральних добрив на 79,1%, нафтопродуктів - на 58,7%, цементу - на 57,2%, брухту чорних металів - на 43,5%, хлібних вантажів - на 35%, будівельних вантажів - на 20,3%, руди кольорової - на 15,7%.

Обсяг обробки вантажів у портах та на промислових причалах м. Херсона зменшився на 26,6% та становив 4027,2 тис.т.

Дестабілізаційні процеси в реальному секторі економіки мали наслідком значне скорочення зайнятих у господарському комплексі міста. У 2009 році на підприємствах, в організаціях і установах м.Херсона було зайнято 95568 осіб, що на 6,4% (-6525 осіб) менше 2008 року (довідково: у 2008 році середньооблікова чисельність штатних працівників становила 102,1 тис. осіб, що на 3,6% менше рівня 2007 року).

Значна різниця між середньообліковою чисельністю штатних працівників (95,6 тис. осіб) та персоналу в еквіваленті повної зайнятості (92,7 тис. осіб) є свідченням того, що частина працівників працювала за неповним графіком або знаходилася у неоплачуваних відпустках.

Скорочення зайнятості було одною з головних причин скорочення пасажирських перевезень, оскільки за структурою перевезень головними перевізниками пасажирів залишаються автомобільний та електричний транспорт, які складають 57,5% та 38,7% відповідно і обслуговують, головним чином, активну зайнятість населення.

Загальний обсяг перевезення пасажирів усіма видами транспорту (з електричним) за 2009 рік склав 108,6 млн. осіб, що на 14% менше 2008 року (довідково: за 2008 рік було перевезено 126,3 млн. пасажирів, що на 13,8% більше 2007 року).

Середньомісячна номінальна заробітна плата одного штатного працівника (без включення працівників малого бізнесу) в 2009 році становила 1616,70 грн., що на 6,4% перевищило рівень її у 2008 році (довідково: у 2008 році середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника становила 1518,95 грн., що на 33% більше рівня 2007 року).

Реальна заробітна плата (з урахуванням зміни рівня споживчих цін по області) по м.Херсону за 2009 рік порівняно з 2008 зменшилася на 7,5%.

Наслідком впливу кризи є також неможливість підприємств вчасно розрахуватися зі своїми працівниками.

Протягом 2009 року зросла заборгованість із виплати заробітної плати на підприємствах, в організаціях та установах міста небюджетної сфери на 26,1% (2,7 млн.грн.). Станом на 01.01.2010, вона становила 13,0 млн.грн.

Скорочення чисельності працюючих, реальної заробітної плати, зростання заборгованості із її виплати скоротило платоспроможний попит населення: індекс фізичного обсягу роздрібного товарообороту (у порівнянні цінах) у 2009 році становив 83,3% до рівня попереднього року

(довідково: у 2003 році – 103,9%), товарооборот ресторанного господарства – 78% (довідково: у 2008 році – 95%), реалізованих платних послуг – 85,9% (довідково: у 2008 році – 102,9%).

Зазвичай в умовах скорочення чисельності працюючих в економіці поживаються процеси у підприємств – зростає ділова активність вивільнених працівників.

На жаль, в умовах кризи у банківській сфері цей процес „не пішов”: якщо в 2008 році було зареєстровано 616 юридичних і 3381 фізична особа, то у 2009 році – 548 і 2127 відповідно.

З огляду на реалії сьогоднішнього дня, уповільнився процес, що сприяє підтримці підприємства. У 2009 році в користування надано 116 земельних ділянок (у 2008 році – 144), в оренду – 192 нежитлових приміщення, 8 – у власність СПД (у 2008 році – 220 приміщень в оренду, 65 – у власність СПД), продано 21 земельну ділянку (в 2008 році – 41).

На початок 2009 року в м.Херсоні на 10 тис. осіб наявного населення діяло 100 малих підприємств, що на 25 підприємств (або на 20%) менше у порівнянні з 2008 роком.

Середньорічна кількість зайнятих працівників малих підприємств у 2008 році склала 23317 осіб, що на 166 осіб (або на 0,7%) менше ніж у 2007 році.

Позитивною була динаміка працюючих підприємств – фізичних осіб. Протягом 2009 року їх кількість збільшилася на 2353 особи і становила на кінець року 29,6 тис. осіб.

Негативний вплив наслідків кризи на роботу господарського комплексу позначився на фінансових ресурсах, які утворюються у місті.

Загальні надходження податків і зборів до бюджетів усіх рівнів по місту за 2009 рік становив 736,6 млн.грн., що на 42,6 млн.грн., або на 5,5%, менше ніж за 2008 рік (довідково: у 2008 році – 779,2 млн.грн., на 32,2% більше ніж у 2007 році). Скорочення відбулося за рахунок зменшення відшкодування ПДВ на 61,6 млн. грн. (-44,2%).

Скоротилися надходження від будівельних організацій (-37,3%), сільськогосподарських (-34%), промислових підприємств (-20,6%), торгівлі (-3,9%).

Не набули позитивної динаміки надходження податків і зборів, спрямованих до міського бюджету: з 360,7 млн.грн. за 2008 рік вони зменшилися до 321,7 млн.грн. у 2009 році, – на 39,0 млн.грн., або на 10,8%.

Загальне зростання доходів міського бюджету на 20,3 млн.грн., або на 3,1% (з 660,2 млн.грн. у 2008 році до 680,5 млн.грн. у 2009), відбувалося за рахунок збільшення обсягів трансфертів з державного бюджету на 54,8 млн.грн., або 21% (з 261,4 млн.грн. у 2008 року до 316,2 млн.грн. у 2009 році), та власних надходжень бюджетних установ – на 4,6 млн.грн. (+12,1%).

Динаміка економічних показників у I кварталі 2010 року відбиває інерційний характер процесів, що розпочалися під впливом кризи.

У господарському комплексі тривають процеси скорочення обсягів виробництва продукції, робіт і послуг до відповідного періоду попереднього року, хоча темпи скорочення значно менші ніж у I кварталі 2009 року:

(у % до відповідного періоду попереднього року)

Показники	Відсоток зростання (скорочення) обсягів до відповідного періоду попереднього року	
	I квартал 2009 року	I квартал 2010 року
Інвестиції в основний капітал	-69,4	-55,9
Реалізація промислової продукції	+7,7	-1,4
Перевезення вантажів	-44,7	-9,3
Перевезення пасажирів	-9,8	-16,4
Обсяги підрядних робіт	-47,2	-31,8
Роздрібний товарооборот	-12,9	-6,6
Заробітна плата	+9,3	+14,4*

* - попередні дані

Відновлення діяльності провідних галузей господарського комплексу відбувається досить повільно.

Але, з огляду на заходи урядової політики, які будуть спрямовані на оздоровлення банківської сфери, стабілізацію бюджетних процесів, підвищення мінімальних соціальних стандартів, до кінця 2010 року можна очікувати на стабілізацію економічної ситуації у господарському комплексі міста та закладення підвалин для відновлення тенденцій економічного зростання.

Позитивними здобутками 2009 року можна вважати:

- завершення розробки та затвердження міською радою Стратегічного плану економічного розвитку м.Херсона;
- активізацію роботи з коригування Генерально плану міста, створення Планувальної ради з обговорення територіального розвитку міста до 2030 року, забезпечення її регулярної роботи;
- створення та забезпечення роботи Економічної ради з питань контролю за ефективністю діяльності підприємств комунальної власності територіальної громади м.Херсона, діяльність якої спрямована на підвищення ефективності роботи комунальних підприємств власності міської територіальної громади;
- проведення виваженої тарифної політики, здійснення у межах повноважень контролю за цінами та інфляційними чинниками;
- виконання міських цільових програм „Соціальний захист”, „Ветеран” та Програми житлових субсидій, спрямованих на підтримку найуразливіших верств населення;
- забезпечення роботи системи забезпечення життєдіяльності міста на задовільному рівні;
- збереження мережі та забезпечення сталої діяльності закладів освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури та спорту.

Головні проблеми розвитку економіки і соціальної сфери

Головними проблемними питаннями економічного і соціального розвитку міста Херсона є:

- Подолання наслідків світової фінансово-економічної кризи у господарському комплексі міста та відновлення тенденцій економічного зростання.
- Невизначеність щодо подальшої виробничої діяльності провідних підприємств – платників податків: нафтопереробного, комбінатобудівного заводів, бавовняного комбінату, заводу скловиробів, швейної фабрики тощо.
- Недостатня ефективність інноваційно-інвестиційної складової господарського комплексу міста, що перешкоджає нарощуванню випуску конкурентоспроможної та експорторієнтованої продукції (частка інноваційно активних підприємств у 2009 році становила 11% від загальної кількості, обсяги експорту скоротилися на 16,5%).
- Низький рівень доходів населення, у т.ч. заробітної плати (за 2009 рік середньомісячна заробітна плата по Україні становила 1906 грн., по Херсонській області – 1482 грн., по м.Херсону – 1616,7 грн.), значна диференціація її за видами економічної діяльності (середній рівень заробітної плати істотно перевищений за напрямом фінансової діяльності, державного управління та транспорту і зв'язку – на 82-28%, найнижчий рівень – до 48% від середнього – у рибному господарстві та діяльності готелів і ресторанів), скорочення реальної заробітної плати у 2009 році на 7,5% та зростання заборгованості із її виплати на підприємствах, організаціях та установах небюджетної сфери.
- Нерозвинутість механізмів сталого розвитку території та комунальної інфраструктури, відсутність прозорих механізмів реформування інфраструктури міста, житлово-комунального господарства.
- Дисбаланс потреби у фінансуванні повноважень місцевого самоврядування (власних і делегованих) та доходів бюджету, що передаються на їх виконання, наявність на початок 2010 року значної кредиторської заборгованості по об'єктах управління капітального будівництва, по головному управлінню з питань життєдіяльності міста та управлінню доріг, за роботи, виконані у 2008 році (6,8; 0,6; 1,3 млн.грн. відповідно), всього – 8,7 млн.грн.

2. Цілі і пріоритети економічного і соціального розвитку м.Херсона у 2010 році

Головною метою Програми економічного і соціального розвитку м.Херсона на 2010 рік є консолідація зусиль виконавчих органів Херсонської міської ради, районних у місті рад, громадськості, бізнесу, спрямованих на відновлення економічного зростання під подальший стійкий розвиток, який стане запорукою вирішення гострих соціально-економічних проблем та підвищення добробуту населення.

Пріоритетними напрямками економічного і соціального розвитку є стратегічні пріоритети і цілі, визначені Стратегічним планом економічного розвитку м.Херсона, затвердженим рішенням міської ради від 16.06.2009 № 1168.

Залучення стратегічних інвестицій

Залучення зовнішніх інвестицій, як вітчизняних, так і іноземних, можливе шляхом поліпшення інвестиційного клімату та участі у міжнародних проєктах, виставкової діяльності. Це дасть представникам різних сфер бізнесу можливість більше довідатися про фінансовий ринок і його інструменти, а також безпосередньо зустрітися з потенційними інвесторами й надати їм свої бізнес-плани. Сприятливі поліпшенню інвестиційного клімату допоможе Генеральний план міста, місцеві правила забудови, у тому числі, зонінг.

Більшість підприємств мають плани стосовно здійснення нових інвестицій, модернізації або вдосконалення своїх нинішніх потужностей з метою розширення діяльності як шляхом розвитку існуючих потужностей, так і через нове будівництво.

Головні дії у цьому напрямку спрямовуватимуться на створення нових інвестиційних продуктів, оптимізацію інвестиційної політики міської ради і створення привабливого інвестиційного клімату, промоцію інвестиційних можливостей міста.

Одним із напрямків діяльності буде розробка спільного Стратегічного плану підвищення конкурентоспроможності та економічного розвитку між громадами міст Миколаєва і Херсона, угоду про розробку якого підписали Херсонський міський голова Сальдо В.В. та Миколаївський міський голова Чайка В.Д. у квітні 2010 року. Стратегічний план спрямовуватиметься на визначення конкретних проєктів, які сприятимуть економічному зростанню. Регіональний економічний розвиток полягає у виробництві найбільшої кількості благ та створенні максимальної кількості робочих місць за рахунок реалізації переваг конкурентоспроможності, що сприяє динамічному і більш стабільному розвитку в порівнянні з іншими регіонами.

Ø Розвиток території і зовнішній вигляд міста

Зовнішній вигляд міста, просторове планування, архітектурні рішення, культурні, освітні, рекреаційні ресурси, наявність доступного за ціною та якісного житла, якість комунальних послуг, стан довкілля – все це є компонентами «якості життя в громаді» та іміджу міста – як в очах пересічних громадян, так і бізнесової спільноти.

Оновлений Генеральний план міста дасть змогу розбудувати місто за допомогою сучасних архітектурних рішень, що поєднують традиції з історичними традиціями та потенціалом ландшафту, створення просторових умов для залучення інвестицій.

За умов достатнього фінансування робіт із корегування Генерального плану міста, вони можуть бути завершені у 2011 році.

Ø Розвиток комунальної інфраструктури міста

Інфраструктура обслуговує громадян, бізнес і установи. Невідповідність інфраструктури перешкоджає руху товарів і послуг, гальмує розвиток виробничих потужностей або заважає підприємствам реалізовувати плани розширення своєї діяльності, а у деяких випадках – змушує припинити діяльність. Відповідно, технічна інфраструктура, транспорт і дороги мають критичне значення для економічного розвитку будь-якого міста.

Розвиток комунальної інфраструктури міста є базовим чинником створення сприятливих умов для розвитку бізнесу і залучення інвестицій. Роботи з реконструкції об'єктів комунального господарства міста залишаються пріоритетними в щорічних програмах його соціально-економічного розвитку. В місті потребують значного поліпшення утримання доріг, збирання і вивезення сміття, реконструкція мереж, будівництво нових об'єктів торгівлі, послуг, відпочинку та дозвілля.

Потрібні інвестиції в технічне обслуговування, підвищення якості та ефективності надання комунальних послуг. Адекватна комунальна інфраструктура є необхідною умовою розвитку й житлового будівництва.

Розвиткові комунальної інфраструктури сприятиме розробка, затвердження міською радою та виконання Комплексної програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства на території міста Херсона на 2010-2014 роки, програм та підпрограм, що входять до її складу, та програм, ініційованих управлінням житлового господарства міської ради.

Ø Розвиток бізнесу

Усе вагомішу роль у збільшенні робочих місць, залученні інвестицій і інновацій, забезпеченні зайнятості населення та задоволення потреб у різноманітних товарах і послугах відіграє малий і середній бізнес, який обіймає близько третини працюючих городян (більше 50 тис. осіб).

Розвиткові підприємництва перешкоджають відсутність достатньої інформації про перспективи розвитку та забудови міста, недостатність інформації про наявність земельних ділянок, придатних для створення нових підприємств. Актуальною є робота щодо створення сприятливого регуляторного середовища, надання допомоги в отриманні виробничих площ або виділених земель під будівництво на конкурентних засадах, сприяння створенню офісних і торгових центрів та інших об'єктів інфраструктури малого та середнього бізнесу.

Зважаючи на значну економічну роль малого підприємництва у наповненні бюджету, стабілізації економіки міста й вирішенні проблеми зайнятості населення, завдання системного підходу до розвитку міста та підтримки бізнесу з боку органів місцевого самоврядування є пріоритетним для вирішення.

Місто має відповідний високий кадровий потенціал для розвитку інноваційним шляхом. Високий освітній рівень населення міста створює його система освіти, що представлена освітніми закладами різних типів. Проблема, що потребує негайного вирішення, є дефіцит спеціалістів та висококваліфікованих працівників робітничих професій, відсутність вільного житла для залучення працівників з інших регіонів.

Планування та реалізація системи заходів щодо сприяння діяльності господарюючих суб'єктів міста позитивно вплине на підсилення конкурентоздатності місцевої економіки, підвищення рівня її експортної орієнтації, формування привабливого іміджу міста.

Розвиток туризму – перспективний напрямок, але для того, щоб забезпечити економічний ефект від роботи в цьому напрямку, місту потрібно забезпечити надання цілого ряду додаткових послуг та провести певний комплекс підготовчих робіт. Пошук нових, творчих підходів до перетворення міста й території, що його оточує, на популярне місце відвідин туристами, їх відпочинку, розваг та дозвілля потребує спільних зусиль місцевої влади і підприємницьких кіл.

Розвиток цього напрямку створює багато сприятливих можливостей для виникнення нових та реконструкції існуючих об'єктів туристичної інфраструктури, створення нових робочих місць відповідної кваліфікації, розширення послуг і для гостей міста, і для його мешканців.

Водночас місту необхідно підготуватись і до додаткового навантаження на звичайні комунальні служби, яке може створити приплив до міста великої кількості гостей – прибирання, вивезення сміття, паркування, громадський транспорт, охорона правопорядку.

Щоб галузь туризму запрацювала, необхідно вдатися до системного процесу планування і дій, в якому враховуються місцеві людські, економічні, екологічні та інфраструктурні чинники.

3. Шляхи розв'язання головних проблем

Подолання наслідків світової фінансово-економічної кризи у господарському комплексі міста та відновлення тенденцій економічного зростання можливе лише за умов загального оздоровлення банківської системи та відновлення кредитування бізнесу на умовах поступового здешевлення кредитних ресурсів, підвищення рівня довіри і поступового повернення депозитів до неї.

Шляхом консолідації зусиль виконавчих органів міської ради, громадськості, бізнесу передбачається стабілізувати економічний стан господарського комплексу міста, забезпечити підвалини для подальшого зростання.

Виконавчі органи міської ради сприятимуть підтримці реального сектора економіки через удосконалення механізмів підтримки інвестиційних процесів шляхом створення належних умов для реєстрації бізнесу, його підтримки в частині скорочення термінів і забезпечення прозорості щодо дозвільних процедур, конкурентного і прозорого доступу до інвестиційних ресурсів власності міської територіальної громади (оренда і відчуження майна, землі).

Вирішення гострих соціально-економічних проблем здійснюватиметься із залученням усіх важелів, якими володіє громада:

- ініціація перед Херсонською обласною державною адміністрацією розробки проектів Державних програм, спрямованих на вирішення тих питань, які не під силу громаді (відселення мешканців з будинків „гнучкої” конструктивної схеми, реконструкція будинків-пам'яток архітектури у м.Херсоні, відселення мешканців з аварійних будинків);

- звернення до обласної державної адміністрації щодо фінансової допомоги із вирішення глобальних питань забезпечення функціонування систем забезпечення життєдіяльності міста (ліквідація аварійного стану каналізаційних мереж, пошук нового місця розташування полігону твердих побутових відходів та ін.);

- залучення максимального можливих надходжень до міського бюджету за рахунок раціонального використання права власності на майно і землі міської територіальної громади, прозорих і конкурентних процедур відчуження;

- раціональне використання коштів бюджету для досягнення максимальної ефективності від заходів, що фінансуються з міського бюджету, в т.ч. за міськими цільовими програмами розвитку;

- методичне і планомірне виконання стратегічних пріоритетів і цілей, визначених Стратегічним планом економічного розвитку м.Херсона;

- одним з напрямків діяльності стане розробка спільного Стратегічного плану підвищення конкурентоспроможності та економічного розвитку між громадами міст Миколаєва і Херсона, угоду про розробку якого підписали Херсонський міський голова Сальдо В.В. та Миколаївський міський голова Чайка В.Д. у квітні 2010 року. Стратегічний план спрямовуватиметься на визначення конкретних проектів, які сприятимуть економічному зростанню.

Соціальний супровід і захист найбільш вразливих верств населення забезпечуватиметься за рахунок виконання заходів міських цільових програм „Соціальний захист”, „Ветеран”, відпочинку і оздоровлення дітей, Державної програми субсидій, інших програм гуманітарної сфери.

Джерелами фінансування заходів, спрямованих на розв'язання проблем розвитку економіки і соціальної сфери, будуть кошти міського бюджету, трансферти з бюджетів вищих рівнів, власні і залучені кошти суб'єктів господарювання, інвестиційні ресурси та інші джерела, не заборонені чинним законодавством.

Критеріями досягнення поставлених цілей стане виконання основних прогностичних показників економічного і соціального розвитку, наведених у додатку 1, виконання планових завдань бюджету та заходів, передбачених у Програмі та у додатках 2-6 до Програми.

4. Фінансові ресурси

4.1. Джерела формування

Фінансові ресурси міста, його дохідна база формуються його господарським комплексом.

У формуванні дохідної бази бюджетів усіх рівнів провідну роль відіграють підприємства промисловості, транспорту та зв'язку, торгівлі та громадського харчування, будівельні, якими створюється більше половини доходів.

Основні цілі на 2010 рік:

- збільшення надходжень податків і зборів до бюджетів усіх рівнів за рахунок стабілізації роботи господарського комплексу міста, зростання доходів населення.

Основні завдання на 2010 рік:

Закід	Термін виконання	Виконавець
Забезпечення роботи міської комісії з питань забезпечення наповнення бюджету, ефективного використання бюджетних коштів, соціального захисту населення міста із залученням фахівців ДПІ у м.Херсоні	Протягом року	Управління економічного розвитку, управління соціальної політики, ДПІ у м.Херсоні (за згодою)
Забезпечення роботи міської комісії з питань контролю за станом погашення заборгованості із виплати заробітної плати	Протягом року	Управління соціальної політики, управління економічного розвитку

Створення та забезпечення роботи міської координаційної ради з питань виявлення причин безпритомної діяльності та прихованої зайнятості суб'єктів підприємництва. Створення та забезпечення роботи робочих груп виконавчими комітетами районних у місті рад з питань виявлення причин прихованої зайнятості	Протягом року	Управління економічного розвитку, управління Державної служби боротьби з економічною злочинністю УМВС України в Херсонській області (за згодою), ДПІ у м.Херсоні (за згодою)
Виконання планів надходжень до створеного міською радою цільового фонду „Ремонт та реконструкція об'єктів житлово-комунального господарства” (рішення міської ради від 26.03.2010 № 1477)	Протягом року	Виконавчі органи міської ради – ініціатори цільових фондів, комісія з питань формування цільових фондів розвитку міста
Виконання планових надходжень до міського бюджету	Протягом року	Виконавчі органи міської ради за напрямками діяльності

Очікувані результати:

- За прогнозними даними ДПІ у м.Херсоні, надходження до бюджетів усіх рівнів складуть 628,1 млн.грн., що на 54,5 млн.грн. (7,4 %) менше рівня 2009 року;

За видами податків:

Показники	(млн.грн.)	
	2008р.	2009р.
Надходження податків і зборів у розрізі податків до бюджетів усіх рівнів:	779,2	
- податок з доходів фізичних осіб	324,4	
- податок на прибуток	125,1	
- податок на додану вартість	179,9	
- єдиний податок	46,6	44,2
- плата за землю	24,7	

- забезпечити надходження до міського бюджету доходів у сумі 809,2 млн.грн., що на 128,7 млн.грн. (18,9%) більше ніж у 2009 році, у т.ч. у вигляді:

- податків і зборів – 386,8 млн.грн, що на 65,1 млн.грн. (20,2%) більше ніж у 2009 році;
- трансфертів з державного бюджету – 379,9 млн.грн., що на 63,7 млн.грн. (20,1%) більше ніж у 2009 році;
- власних коштів бюджетних установ – 33,2 млн.грн.
- розподілу вільних залишків коштів на 01.01.2010 – 9,3 млн.грн.

Надходження до міського бюджету, млн.грн.

	2009 рік	2010 рік	Відхилення (+,-)	
			млн.грн.	%
Всього	680,5	809,2	+128,7	+18,9
- Податки і збори	321,7	386,8	+65,1	+20,2
- Трансферти з державного бюджету	316,2	379,9	+63,7	+20,1
- Власні кошти бюджетних установ	42,6	33,2	-9,4	-22,1
- Вільний залишок коштів	-	9,3	-	-

- забезпечити надходження до бюджету розвитку в сумі 22,2 млн.грн., що на 18,0 млн.грн., або у 5,3 раза, більше ніж у 2009 році.

4.2. Фінансування заходів

Видатки міського бюджету в 2009 році становили 674,6 млн. грн., що на 3,2 млн.грн. (0,5%) перевищило рівень 2008 року. Повністю профінансовано заробітну плату працівників бюджетної сфери, енергоносії (по фактично спожитих обсягах), збільшилися інші видатки, пов'язані із життєзабезпеченням міста та соціальною сферою, міські цільові програми розвитку.

Прогнозні показники розвитку господарського комплексу міста у 2010 році, здійснення заходів щодо ефективного використання права власності міської територіальної громади, своєчасне надходження дотацій і субвенцій з державного бюджету сприятиме використанню видатків міського бюджету в 2010 році на рівні 809,2 млн. грн., що перевищує рівень 2009 року на 134,6 млн.грн. (20,0%).

Це дозволить забезпечити утримання та функціонування таких галузей як: освіта, охорона здоров'я, культура, фізична культура та спорт, соціальний захист, житлово-комунальне господарство, транспорт та шляхове господарство.

Основні цілі на 2010 рік:

- використання доходів міського бюджету у відповідності до бюджетних призначень;
- недопущення виникнення заборгованості з оплати праці у бюджетній сфері міста;
- своєчасні розрахунки за спожиті бюджетними установами енергоносії;
- фінансування міських цільових програм розвитку у відповідності до бюджетних призначень;
- виконання законодавчих норм щодо підвищення соціальних стандартів у бюджетній сфері.

Основні завдання на 2010 рік:

Завдання	Термін виконання	Виконавець
Своєчасні розрахунки з працівниками бюджетної сфери з оплати праці	Протягом року	Фінансове управління, головні розпорядники бюджетних коштів
Своєчасні розрахунки за спожиті бюджетними установами енергоносії	Протягом року	Фінансове управління, головні розпорядники бюджетних коштів
Фінансування міських цільових програм відповідно до бюджетних призначень	Протягом року	Фінансове управління, головні розпорядники бюджетних коштів
Внесення змін до бюджету у відповідності до норм законодавства	Протягом року	Фінансове управління

Очікувані результати:

- збільшення витратів на оплату праці в бюджетній сфері на 21,7% до рівня попереднього року;
- збільшення витратів на фінансування міських цільових програм розвитку на 66,6% до рівня попереднього року;
- погашення кредиторської заборгованості, яка виникла у 2008 році на об'єктах управління капітального будівництва, головного управління з питань життєдіяльності міста, управління доріг міської ради.

4.3. Фінансовий стан суб'єктів господарювання

Збільшення вартості сировинних матеріалів та енергоносіїв; неповна задіяність потужностей або припинення основної діяльності за рахунок витрат, які мають постійний характер (заробітна плата та нарахування по ній, сплата земельного податку); зношеність основних фондів підприємств; низький рівень відшкодування населенням вартості наданих житлово-комунальних послуг; відсутність обігових коштів для закупівлі сировини, вплив наслідків світової фінансової кризи є головними причинами зниження питомої ваги прибуткових підприємств.

Основні цілі на 2010 рік:

- підвищення рівня ефективності використання виробничих потужностей та капіталів підприємств;
- залучення інвестиційних ресурсів та впровадження інноваційних технологій у виробництво;
- приведення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги у відповідність до фактичних затрат на їх виробництво;
- підвищення ефективності провадження процедур санації, розпорядження майном;
- фінансове оздоровлення неплатоспроможних підприємств.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Забезпечення роботи Економічної ради з питань контролю за ефективністю діяльності підприємств комунальної власності територіальної громади м.Херсона	Протягом року	Управління економічного розвитку
Ведення моніторингу: - „Формування дохідної бази міста”, - стану розрахунків із бюджетом, Пенсійним фондом, із заборгованості з виплати заробітної плати підприємствами та організаціями міста	Протягом року	Управління економічного розвитку
Завершення робіт щодо виведення неіснуючих комунальних підприємств з реєстру ЄДРПОУ	Протягом року	Заступники міського голови за напрямками діяльності
Підвищення ефективності роботи комунальних підприємств	Протягом року	Керівники комунальних підприємств, виконавчі органи міської ради

Очікувані результати:

- забезпечити надходження до міського бюджету 4211,4 тис.грн. податку на прибуток комунальних підприємств, що на 2165,4 тис.грн., або в 2,1 раза більше ніж у 2009 році;
- забезпечити надходження до міського бюджету частини прибутку комунальних підприємств, що вилучається до бюджету, в сумі 955,4 тис.грн., що на 464,1 тис.грн. (94,5%) більше ніж у 2009 році.

5. Ринкові перетворення

5.1. Реформування відносин власності

Реформування відносин власності спрямоване на усунення диспропорцій у розвитку реального сектора економіки, продовження формування конкурентного середовища.

Основні цілі на 2010 рік:

- реалізація державної політики в сфері приватизації та управління комунальної власністю;
- подальше формування конкурентного середовища;
- створення сприятливих умов для розкриття підприємницького потенціалу територіальної громади;
- збільшення внеску в забезпечення сталого розвитку міста через спрямування надходжень до бюджету розвитку.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Розробка та затвердження Програми відчуження з переліком комунального майна Херсонської міської територіальної громади	Терміново	Фонд комунального майна м.Херсона, управління комунальної власності
Доповнення до Програми відчуження комунального майна Херсонської міської територіальної громади	Протягом року	Фонд комунального майна м.Херсона
Проведення аукціонів з продажу об'єктів комунальної власності	Протягом року	Фонд комунального майна м.Херсона
Здійснення приватизації житла міської територіальної громади у відповідності до вимог чинного законодавства	Протягом року	Фонд комунального майна м.Херсона
Виконання заходів Програми економічного і соціального розвитку м.Херсона щодо реалізації основних напрямків земельної реформи	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Проведення аукціонів з продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення після прийняття на рівні Кабінету Міністрів України Порядку щодо їх проведення	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Передача земельних ділянок у власність для будівництва та обслуговування житлових будинків та господарчих будівель громадянам	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин

Очікувані результати:

- надходження до бюджету від відчуження майна становитимуть 6,1 млн.грн., що на 5,1 млн.грн. (у 6 разів) більше ніж у 2009 році;
- надходження до бюджету від продажу земель несільськогосподарського призначення становитимуть 16,1 млн.грн., що на 12,9 млн.грн. (у 5 разів) більше ніж у 2009 році.

5.2. Розвиток підприємництва

Реформування відносин власності спрямоване на усунення диспропорцій у розвитку реального сектора економіки, продовження формування конкурентного середовища.

Значна роль у цьому процесі належить підприємництву, яке є найбільш рухливою, динамічною та активно діючою формою задоволення потреб населення та бізнесу в товарах та послугах. За рахунок розвитку підприємництва в місті конкурентними стали ринки з надання послуг і вантажно-пасажирських перевезень, побутового обслуговування населення, аптечно-лікувальних, нотаріально-юридичних та інших.

Основні цілі на 2010 рік:

- створення стимулюючих умов для розвитку малого підприємництва, використання прямих і непрямих методів його підтримки;
- усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, створення сприятливих умов для започаткування бізнесу;
- сприяння підвищенню питомої ваги малих підприємств у зростанні економіки, скороченні безробіття.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
-------	------------------	------------

Виконання заходів Програми розвитку малого підприємництва у м.Херсоні на 2009/10 роки	Протягом року	Управління економічного розвитку, Херсонський міський фонд підтримки підприємництва
Р о з р о б к а Програми розвитку малого підприємництва в м. Херсоні на 2011/12 роки	ІІІ квартал 2010 року	Управління економічного розвитку, Херсонський міський фонд підтримки підприємництва
Удосконалення роботи Реєстраційної палати, Дозвільного центру, Єдиного офісу	Протягом року	Виконавчі органи міської ради
Удосконалення реєстраційних та дозвільних процедур започаткування підприємницької діяльності	Протягом року	Реєстраційна палата, Дозвільний центр, Єдиний офіс
Забезпечення методичної та інформаційної підтримки розвитку малого підприємництва, підтримка та постійне поповнення сайту Херсонського міського фонду підтримки підприємництва	Протягом року	Управління економічного розвитку, Херсонський міський фонд підтримки підприємництва

Очікувані результати:

- зростання кількості діючих малих підприємств до 98 на 10 тис. населення;
- зростання кількості діючих суб'єктів підприємництва – фізичних осіб на 8,4%.

5.3. Розвиток ринкової інфраструктури

Головна мета – максимальне задоволення потреб населення у споживчих товарах та послугах, підвищення якості торговельного і побутового обслуговування за рахунок подальшого розвитку інфраструктури галузі торгівлі, ресторанного господарства і побутових послуг; забезпечення належного захисту прав споживачів, запобігання розповсюдженню товарів, які не відповідають обов'язковим вимогам, і зменшення кількості скарг на неналежну якість послуг торгівлі, ресторанного господарства та побутових послуг населенню.

Основні цілі на 2010 рік:

- забезпечення формування ефективного конкурентного середовища;
- сприяння економічним інтересам споживачів і захист їх здоров'я та безпеки;
- упорядкування розміщення реклами, забезпечення відповідності її законодавчим нормам.

Основні завдання на 2010 рік:

Завдання	Термін виконання	Виконавець
Підвищення рівня обслуговування населення, сприяння суб'єктам господарювання у відкритті сучасних супермаркетів, торгових центрів, будинків торгівлі або комплексів торгівлі та побутового обслуговування населення	Протягом року	Управління споживчого ринку
Відродження торгівлі та побуту в сільській місцевості за рахунок активізації підприємництва	Протягом року	Управління споживчого ринку
Надання місць виносної (виїзної) торгівлі на території міста для підприємств місцевого виробництва, сільгосптоваровиробників, фермерських господарств	Протягом року	Управління споживчого ринку
Підвищення ефективності функціонування ринків, роботи підприємств комунальної власності та ліквідація недіючих та неефективних підприємств	До 01.10.2010	Заступники міського голови за напрямками діяльності
Підтримка місцевих товаровиробників та насиченість споживчого ринку їх товарами	Протягом року	Управління споживчого ринку
Недопущення скорочення та ліквідації мережі соціально важливих підприємств ресторанного господарства, які обслуговують споживачів за місцем навчання, роботи, лікування та оздоровлення, а також видів побутових послуг (прання білизни, хімічна чистка одягу, з ремонту взуття, одягу, перукарень тощо)	Протягом року	Управління споживчого ринку
Поліпшення умов харчування учнів у шкільних та навчальних закладах міста, розширення асортименту та якості страв	Протягом року	Управління споживчого ринку
Підвищення рівня обізнаності населення міста з питань захисту прав споживачів	Протягом року	Управління споживчого ринку
Забезпечення належного захисту прав споживачів і зменшення кількості скарг на неналежне надання послуг (виконання робіт)	Протягом року	Управління споживчого ринку
Проведення виставкової діяльності в місті	Протягом року	Управління споживчого ринку
Упорядкування розміщення реклами, забезпечення відповідності її законодавчим нормам	Протягом року	Управління споживчого ринку
Забезпечення реалізації розділів соціальних міських програм „Ветеран”, „Вдячність”, „Муніципальний хліб” та Програми щодо вдосконалення взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами з питань забезпечення порядку, захисту комунальної власності, благоустрою міста, дотримання правил торгівлі та захисту прав споживачів у м. Херсоні	Протягом року	Управління споживчого ринку, управління соціальної політики

Очікувані результати:

- задоволення платоспроможності попиту населення на товари та послуги, доведення обсягу роздрібного товарообороту до 2640 млн.грн., реалізації населенню послуг у сумі 425 млн.грн.;
- забезпечення виконання надходжень ринкового збору, єдиного та фіксованого податків, торговельного патенту, податку на прибуток та частини прибутку комунальних підприємств у відповідності до планових завдань;
- забезпечення стабільного функціонування галузевих ринків продовольства, зменшення обсягів неринкового обігу сільськогосподарської продукції;
- зменшення кількості скарг споживачів;
- упорядкування реклами.

6. Механізми регулювання

6.1. Управління об'єктами комунальної власності 6.1.1. Оренда майна міської територіальної громади

З метою вдосконалення структури, підвищення ефективності використання комунального майна міської територіальної громади вирішуються питання правового, організаційного та економічного забезпечення політики договірних відносин, враховуючи місцеві особливості та соціально-економічні потреби міста. Створено базу даних нежилых приміщень-об'єктів комунальної власності Херсонської міської територіальної громади.

Зареєстровано 599 договорів оренди нежилых приміщень, загальною площею 87081,99 кв.м, з яких:

- 433 договори оренди комунального майна міської територіальної громади, загальною площею 75686,07 кв.м, з яких 103 договори оренди майна, загальною площею 33973,86 кв.м (39% від загальної кількості квадратних метрів) є бюджетними, і за використання об'єкта орендар перераховує до міського бюджету 1 грн. на рік, та 14 безоплатних договорів (майно площею 4229,83 кв.м);
 - 166 узгоджених договорів оренди комунального майна міської територіальної громади, загальною площею 11395,92 кв.м, за якими 70% орендної плати перераховується до міського бюджету, а 30% залишається в установи, на балансі якої знаходиться об'єкт оренди;
 - 6 договорів оренди цілісних майнових комплексів.

Основні цілі на 2010 рік:

- передача в оренду об'єктів комунальної власності на договірних засадах;
 - налагодження ефективного поточного контролю за наявністю та станом комунального майна шляхом створення й ведення єдиного реєстру нерухомого майна та належної його оцінки.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Ведення бази даних нежилых приміщень-об'єктів комунальної власності Херсонської міської територіальної громади	Протягом року	Управління комунальної власності
Здійснення контролю за укладеними договорами	Протягом року	Управління комунальної власності
Укладення додаткових договорів	Протягом року	Управління комунальної власності
Здійснення контролю за своєчасністю розрахунків за використання об'єктів оренди, ведення позовної роботи щодо стягнення заборгованості	Протягом року	Управління комунальної власності
Захист майнових прав та визнання комунальною власністю міської територіальної громади об'єктів, що мають ознаки безхазяйних	Протягом року	Управління комунальної власності
Виключення з переліку майна, що не належить міській територіальній громаді	Протягом року	Управління комунальної власності

Очікувані результати:

- надходження до міського бюджету від оренди комунального майна у сумі 7174,4 тис.грн., що на 792,3 тис.грн. (12,4%) перевищує рівень 2009 року.

6.1.2. Оренда земель міської територіальної громади

Ефективне використання земель міської територіальної громади та якісне управління земельними ресурсами дає змогу значно збільшити надходження коштів до бюджетів усіх рівнів від плати за землю та продажу земель несільськогосподарського призначення.

Основні цілі на 2010 рік:

- надання земельних ділянок в оренду;
 - передача земельних ділянок у спільну сумісну власність та оренду громадянам;
 - вирішення земельних спорів.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Проведення робіт із установлення меж міста	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Продовження робіт з оновлення нормативної грошової оцінки земель м.Херсона	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Розмежування земель державної та комунальної власності	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Проведення інвентаризації земель з оформленням права користування під об'єктами комунальної власності	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Проведення грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення за межами населеного пункту	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Оновлення планово-картографічних матеріалів на землі населеного пункту	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Установлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Установлення меж об'єктів природно-заповідного фонду України з видачею землекористувачам правостановлюючих документів на землю	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Проведення подальшої судово-претензійної роботи щодо зменшення заборгованості за оренду земельних ділянок	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Перегляд розміру орендних ставок за користування земельними ділянками	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Переукладання договорів оренди земельних ділянок	Протягом року	Управління з питань регулювання земельних відносин
Оформлення земельних ділянок згідно з чинним законодавством за зверненнями ОСББ, зареєстрованих згідно з чинним законодавством	На 01.10.2010	Заступник міського голови за напрямком діяльності

Очікувані результати:

- надходження до міського бюджету від оренди земельних ділянок у сумі 18,2 млн.грн., що на 2,3 млн.грн. (14,7%) більше ніж у 2009 році;
 - надходження до міського бюджету земельного податку в сумі 8,0 млн.грн., що на 11,1 тис.грн. (0,1%) більше ніж у 2009 році.

6.1.3. Комунальні підприємства власності міської територіальної громади

На обліку у виконавчих органах Херсонської міської ради, станом на 01.01.2010, знаходяться 38 реально існуючих комунальних підприємств власності міської територіальної громади, фінансово-господарську діяльність здійснюють 27 підприємств: 12 - житлово-комунальних, 4 - транспортних, 4 - торговельних та сфери послуг, 2 - сфери культури, 5 - інших видів діяльності.

Не працюють 11 підприємств:

МКП ЖЕК-9, КП "Служба єдиного замовника", КП "Промкультура" - у стані ліквідації;
 КП "Міське дорожнє управління", КП "Херсонкомунсервіс" , ДКП "Теплоенергожилкомлект", КП Кінотеатр "Супутник", КП "Херснтеллокомуненерго" - не проводять фінансово - господарську діяльність;
 КП "Дорожник" та КП "Розвиток спорту", створені у 2009 році, станом на 01.01.2010, не пройшли державну реєстрацію;
 КП "Херсонський комунальний порт" Херсонської міської ради включено до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України, знаходиться у стані організації, фінансово - господарську діяльність не здійснює.

Основні цілі у 2010 році:

- створення умов для зміцнення фінансового стану комунальних підприємств;
- збільшення обсягу робіт і послуг;
- забезпечення стабільної роботи та надання послуг належного рівня населенню міста.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Сприяння забезпеченню стабільної та ефективної роботи комунальних підприємств	Протягом року	Керівники комунальних підприємств, виконавчі органи міської ради
Забезпечення моніторингу виробничо – фінансових показників діяльності комунальних підприємств	Протягом року	Управління економічного розвитку, виконавчі органи міської ради
Організація роботи Економічної ради з питань контролю за ефективністю діяльності підприємств комунальної власності територіальної громади м.Херсона	Протягом року	Управління економічного розвитку, виконавчі органи міської ради
Здійснення внесків у статутні фонди комунальних підприємств у відповідності до бюджетних призначень	Протягом року	Фінансове управління міської ради
Погашення заборгованості за послуги, надані МКП „Херсонелектротранс“	Протягом року	Заступник міського голови, начальник фінансового управління
Виконання заходів міських цільових програм розвитку з використанням фінансового ресурсу цільових фондів	Протягом року	Керівники комунальних підприємств, фінансове управління міської ради

Очікувані результати:

- надходження до міського бюджету податку на прибуток у сумі 4211.4 тис. грн., що на 2165.4 тис. грн., або у 2,1 раза більше ніж у 2009 році;
  - надходження до міського бюджету частини прибутку в сумі 955,4 тис. грн., що на 464,1 тис. грн. (94,5%) більше ніж у 2009 році;
  - завершення інвентаризації та виведення з ЄДРПОУ недіючих комунальних підприємств.
- Планові показники надходження до бюджету податку на прибуток та частини прибутку в розрізі комунальних підприємств наведені у додатку 5.

6.2. Інвестиційна діяльність

Основні цілі на 2010 рік:

- сприяння підвищенню іміджу м. Херсона як території, привабливої для інвестування і міжнародного співробітництва;
- створення умов підприємствам різних форм власності, установам, організаціям міста, для предствалення своїх досягнень на вітчизняному та зовнішніх ринках, налагодження взаємовигідних ділових контактів, розвитку міжнародних двосторонніх та багатосторонніх зв'язків.

Основні завдання на 2010 рік:

№	Захід	Термін виконання	Виконавець
1	Виконання заходів оперативних цілей Стратегічного плану економічного розвитку м. Херсона в напрямку інвестиційної діяльності	Протягом року	Управління економічного розвитку
2	Проведення в Херсоні Дня Європи в Україні спільно з Представництвом Європейської Комісії в Україні	22.05.2010	Управління економічного розвитку
3	Проведення конференції «Україна та СОТ: проблеми і шляхи їх вирішення в реальних секторах економіки та розвитку малого та середнього бізнесу»	21-22 травня 2010	Управління економічного розвитку, ХНТУ, ХТПП
4	Поширення інформації про інвестиційні можливості міста в засобах масової інформації, забезпечення інформування про хід реалізації кращих інвестиційних пропозицій	Протягом року	Управління економічного розвитку
5	Розповсюдження заяв, бізнес-планів, рекламних проспектів та буклетів, спрямованих на поліпшення інвестиційного клімату в місті, серед дипломатичних представників іноземних держав в Україні, українських посольств та консульств за кордоном	Протягом року	Управління економічного розвитку
6	Ініціювання та започаткування контактів із потенційними інвестиційними партнерами	Протягом року	Управління економічного розвитку
7	Залучення інвестицій в розвиток житлово-комунального господарства, сприяння впровадженню екологічно чистих технологій та виробництв, енерго- та ресурсозберігаючих технологій	Протягом року	Виконавчі органи міської ради

Очікувані результати:

- доведення обсягу прямих іноземних інвестицій до 98,5 млн. дол. США (101,5% до рівня 2009 року);
- сприяння приросту прямих іноземних інвестицій у сумі 1,5 млн. дол. США в 2010 році;
- надходження іноземних інвестицій у підприємства промисловості, в тому числі нафтопереробну галузь та в перероблення сільськогосподарських продуктів, а також у торгівлю та підприємства, які здійснюють операції з нерухомим майном, орендою, інжинірингом та надають послуги підприємцям.

6.3. Закупівля продукції (товарів, робіт, послуг) для регіональних потреб

Основні цілі на 2010 рік:

- забезпечення оптимального та раціонального використання коштів міського та державного бюджетів шляхом ефективного функціонування у місті Херсоні системи державних закупівель, що забезпечується застосуванням процедур державних закупівель – проведенням тендерів, передбачених Положенням про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти, яке затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2008 № 921 із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 986, від 19.11.2008 № 1017, від 27.12.2008 № 1160, від 11.02.2009 № 93, від 25.02.2009 № 208, від 25.03.2009 № 261, від 13.05.2009 № 527, від 24.06.2009 № 647 (зміни діють у період до 1 січня 2011 року), від 08.07.2009 № 697, від 24.07.2009 № 767 (дію змін зупинено згідно з Указом Президента), від 31.07.2009 № 579/2009, від 23.07.2009 № 771, від 05.08.2009 № 864, від 26.08.2009 № 901, від 30.09.2009 № 1049, від 21.10.2009 № 1112, від 07.10.2009 № 1263, від 08.12.2009 № 1335, від 27.01.2010 № 51, від 03.02.2010 № 103, від 11.02.2010 № 139, від 12.04.2010 № 300.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Розроблення річних планів закупівель товарів, робіт і послуг за рахунок коштів міського бюджету в межах бюджетних призначень на 2010 рік для забезпечення найбільш пріоритетних потреб розвитку міста Херсона	Протягом 2 тижнів після затвердження бюджету	Розпорядники коштів міського бюджету, сільська, селищні та районні у місті ради, комунальні підприємства міста
Формування зведеного річного плану закупівель товарів, робіт і послуг за рахунок коштів міського бюджету	до 15 червня	Відділ державних закупівель

Оприлюднення річних планів закупівель у розрізі розпорядників коштів міського бюджету, сільської, селищних та районних у місті рад, комунальних підприємств міста в інформаційно-аналітичному бюлетені „Вісник державних закупівель” та в мережі Інтернет – на сайті виконкому Херсонської міської ради	Протягом 10 календарних днів після затвердження бюджету	Відділ державних закупівель
Здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за рахунок коштів міського бюджету у відповідності до основних принципів державних закупівель: - максимальна економія та ефективність при використанні коштів міського бюджету; - добросовісна конкуренція серед учасників при проведенні тендерів; - відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівлі, шляхом оприлюднення інформації про закупівлі в інформаційно-аналітичному бюлетені «Вісник державних закупівель» та в мережі Інтернет – на сайті виконкому Херсонської міської ради; - недискримінація учасників при формуванні кваліфікаційних вимог до учасників торгів, при розгляді та оцінці їх тендерних пропозицій; - об'єктивна та неупереджена оцінка тендерних пропозицій учасників торгів; - запобігання корупційним діям і зловживанням при плануванні та здійсненні державних закупівель	Протягом року	Відділ державних закупівель, розпорядники коштів міського бюджету, сільська, селищні та районні у місті ради, комунальні підприємства міста
Здійснення аналізу функціонування системи державних закупівель та моніторингу організації проведення процедур державних закупівель товарів, робіт і послуг за кошти місцевого та державного бюджетів у відповідності до вимог законодавства, чинного у сфері державних закупівель, на основі статистичної інформації за формою державної статистичної звітності №1 - торги (тендери)	Щоквартально	Відділ державних закупівель
Надання методичної та консультативної допомоги тендерним комітетам розпорядників коштів міського бюджету, районних у місті, сільської та селищних рад, комунальних підприємств міста	Протягом року	Відділ державних закупівель
Організація проведення семінарів-практикумів з головними розпорядниками коштів міського бюджету із забезпечення використання державних коштів у відповідності до чинного законодавства	Остання п'ятниця місяця	Відділ державних закупівель
Подальша організація навчання та підвищення кваліфікації голів, заступників голів та секретарів тендерних комітетів головних розпорядників коштів міського бюджету сільської, селищних та районних у місті рад, комунальних підприємств міста з питань організації та проведення торгів (тендерів) при здійсненні державних закупівель	Протягом року	Відділ державних закупівель

Очікувані результати:

- забезпечення ефективного та раціонального використання коштів міського бюджету за напрямками для забезпечення найбільш пріоритетних потреб розвитку міста Херсона;
- заощадження коштів міського та державного бюджетів у сумі понад 3,5 млн. грн., що дасть змогу забезпечити закупівлю товарів, робіт і послуг більших обсягів, ніж передбачалося першочерговими бюджетними призначеннями.

План функціонування системи державних закупівель у м. Херсоні на 2010 рік – річний план закупівель за галузями буде надано в розрізі розпорядників коштів міського бюджету додатково, після прийняття міською радою бюджету та доведення його фінансовим управлінням до розпорядників коштів планових показників бюджету на 2010 рік.

6.4. Реалізація заходів міських цільових програм розвитку

Реалізація міських цільових програм розвитку (далі – МЦПР) здійснюватиметься згідно із заходами, передбаченими у програмах, у терміни, визначені в програмах, відповідними виконавчими органами – ініціаторами програм, у межах коштів, передбачених в бюджеті.

Станом на 01.05.2010, міською радою затверджені і діятимуть протягом 2010 року 39 цільових програм.

За трьома програмами, які не затверджено міською радою або не уточнено фінансування заходів (Програма економічного і соціального розвитку м.Херсона, Програма оздоровлення та відпочинку дітей, Програма „Соціальний захист”), визначені потреби у фінансуванні та зарезервовані кошти в бюджеті на їх виконання.

Фінансування по заходах Програми „Вчитель” здійснюється за рахунок коштів галузі і визначатиметься після уточнення бюджетних призначень.

По 20 програмах термін дії збігає у 2010 році, з огляду на необхідність їх подальшого існування, у II півріччі будуть підготовлені проекти оновлених програм та надані на розгляд міській раді на затвердження.

На фінансування 29 міських цільових програм розвитку в міському бюджеті на 2010 рік передбачено 77,3 млн.грн. (з урахуванням вільних залишків коштів), у т.ч.: 22,2 млн.грн. – з бюджету розвитку (28,7% від загального фінансування міських цільових програм), 7,2 млн.грн. – надходжень до цільових фондів (9,3%), 1,3 млн.грн. – з фонду екології (1,7%).

Виконання заходів та фінансування міських цільових програм розвитку в 2010 році наведено у додатку 3.

6.5. Регуляторна політика

Згідно із Законом України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, вимоги державної регуляторної політики поширюються на державне регулювання всіх господарських відносин, а адміністративні процедури з підготовки та проведення регуляторних актів є обов'язковими для всіх регуляторних органів, включаючи органи місцевого самоврядування. При цьому суб'єкти господарювання, їх об'єднання, представники бізнес-середовища та незалежні експерти виступають безпосередніми учасниками регуляторного процесу.

З метою забезпечення принципу прозорості та врахування громадської думки при здійсненні органом місцевого самоврядування регуляторної діяльності, на офіційному веб-сайті Херсонської міської ради запроваджено інформаційну сторінку “Регуляторна діяльність”. Сторінка постійно оновлюється та наповнюється інформацією стосовно:

- планування діяльності щодо підготовки проектів регуляторних актів;
- оприлюднення проектів регуляторних актів з метою одержання зауважень та пропозицій та відповідних аналізів регуляторного впливу;
- проведення заходів щодо відстеження ефективності дії регуляторних актів, у тому числі складання планів-графіків відстеження результативності регуляторних актів із зазначенням конкретних термінів здійснення таких заходів, звіти про базове, повторне та періодичне відстеження.

Суб'єктам господарювання постійно надається консультативна допомога з питань реалізації державної регуляторної політики як шляхом співбесіди, так і через засоби масової інформації.

Основні цілі на 2010 рік:

- недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів;

- забезпечення прозорості та врахування громадської думки – відкритості дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями.

Основні завдання на 2010 рік:

Завдання	Термін виконання	Виконавець
Виконання Плану підготовки проектів регуляторних актів виконавчими органами Херсонської міської ради на 2010 рік, затвердженого міським головою 25.11.2009	Протягом року	Виконавчі органи міської ради
Своєчасне внесення змін до Плану підготовки проектів регуляторних актів на 2010 рік	Протягом року	Виконавчі органи міської ради
Виконання Плану-графіка відстеження результативності регуляторних актів виконавчими органами Херсонської міської ради на 2010 рік, затвердженого міським головою 20.01.2010	Протягом року	Виконавчі органи міської ради
Підготовка, затвердження та оприлюднення Плану підготовки проектів регуляторних актів виконавчими органами Херсонської міської ради на 2011 рік	IV квартал 2010 року	Управління економічного розвитку
Забезпечення висвітлення у засобах масової інформації міста матеріалів про діяльність виконавчих органів міської ради щодо здійснення регуляторної діяльності	Протягом року	Управління економічного розвитку, Херсонський міський фонд підтримки підприємництва

Очікувані результати:

- здійснення засад регулювання підприємницької діяльності при прийнятті регуляторних актів;
- припинення незаконного регулювання підприємницької діяльності;
- публічність та прозорість у реалізації регуляторної політики у сфері підприємництва.

7. Розвиток реального сектора економіки

7.1. Паливно-енергетичний комплекс

Послуги з теплопостачання надають ВАТ «Херсонська теплоелектроцентрально», міське комунальне підприємство «Херсонтеплоенерго», комунальне підприємство «Теплокомунгосп» (с/мт Зеленівка), КП «Дніпро» (с/мт Наддніпрянське), ПП «Херсонтеплогенерація».

МКП «Херсонтеплоенерго»

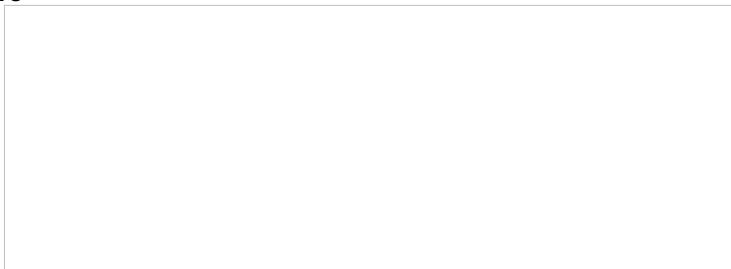
Основний вид діяльності - надання послуг із теплопостачання населенню, об'єктам соціальної сфери та іншим споживачам. На балансі МКП «Херсонтеплоенерго» перебуває:

- 40 котельнь установленою тепловою потужністю 660,4 Гкал/год;
- 46 теплових пунктів;
- 124,1 км теплових мереж, у т.ч.: 35,9 км магістральних, діаметром від 200 до 800 мм; 88,2 км внутрішньоквартальних та теплових вводів, діаметром від 50 до 150 мм.

У котельнях установлено 153 котли, з яких 56 знаходяться в експлуатації більше 20 років; 10,6 км теплових мереж перебувають в аварійному стані; в 42 теплових пунктах – застарілі трубчасті водонагрівачі.

Причиною часткової відсутності гарячого водопостачання в літній період є недостатня подача природного газу на котельні після завершення опалювального періоду в зв'язку із неповним погашенням підприємством заборгованості за спожитий природний газ.

Потреба у фінансуванні Програми підтримки комунальних підприємств міста Херсона на 2006-2010 роки, яка затверджена рішенням міської ради від 24.02.2006 № 1078

МКП «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства м. Херсона» надає послуги мешканцям міста з водопостачання та водовідведення. Споживачі міста забезпечуються за графіком якісною питною водою. Джерело водопостачання – підземний верхньосарматський водоносний горизонт.

Водозабір із 135 артезіанських свердловин, глибиною від 60 до 100 м, з них 103 (76%) експлуатуються з перевищенням нормативного терміну (24 роки).

Насосні станції водопроводу – 6 од., 26 насосних агрегатів, з них 24- зношені на 100%. Облік води, що подається до мережі, ведеться ультразвуковими лічильниками води на насосних станціях водопроводу.

Добовий підйом води – 80 тис. куб. м на добу. Резервуари чистої води – 14 од., загальним об'ємом 41,9 тис. куб. м, з них 5- зношені на 100%. Мережі водопроводу – 873,9 км, з них аварійні – 382 км, або 44%.

Знезараження води – рідким хлором на 4-х хлораторних НСВ та бактеріцидними установками НСВ "Корабел".

Хлораторні побудовані за старими нормативами безпеки, потенційно небезпечні для мешканців, які проживають поблизу НСВ, і потребують реконструкції.

Насосні станції каналізації – 15 од., 57 насосних агрегатів, з них 42, або 73%, зношені на 100%. Пропускна спроможність каналізаційної системи – 250 тис. куб. м на добу.

Мережі каналізації – 286 км, з них зношені 170 км, або 59%.

Очисні споруди каналізації повної біологічної очистки

(сел. Комишани) проектною потужністю 250 тис. куб. м на добу. Механічне очищення стоків (решітки, пісколовки, первинні відстійники), біологічне очищення (аеротенки, вторинні відстійники). Обладнання МОС морально застаріле і не відповідає сучасним вимогам енергозбереження. В зв'язку зі зміною складу стічних вод через зупинку крупних підприємств, необхідно проведення реконструкції системи механічної та біологічної очистки.

Потреба у фінансуванні послуг із водопостачання та водовідведення на Програму поліпшення стану справ з надання населенню міста Херсона послуг з водопостачання та водовідведення, яка затверджена рішенням міської ради від 25.07.2003 № 328

Рішенням виконкому міської ради від 29.10.2009 № 632 введений новий тариф на послуги централізованого водопостачання та водовідведення. Для населення – 5,66 грн. за 1 куб. м (зростання на 1,13 грн., або на 24,9 %, порівняно з попереднім тарифом), для бюджетних установ - 10,92 грн. за 1 куб.м (зростання на 3,20 грн., або на 41,45%, порівняно з попереднім тарифом), для інших споживачів – 12,88 грн. за 1 куб.м (зростання на 5,16 грн., або 66,83%, порівняно з попереднім тарифом). Затверджені тарифи для населення на послуги з водопостачання та водовідведення відшкодовують 100% фактичної вартості послуг. Тариф для підприємств (інших споживачів) враховує витрати на здійснення капітальних вкладень.

Напрямами стабілізації і розвитку систем водопостачання у 2010 році: енергозбереження, підвищення надійності роботи окремих елементів і в цілому систем водопостачання та водовідведення, скорочення непродуктивних витрат води та економія водних ресурсів, поліпшення якості води, науково-технічне забезпечення Програми, проектування та освоєння нових джерел водопостачання.

ПП «Херсонтеплогенерація»

Основним видом діяльності ПП «Херсонтеплогенерація» є виробництво теплової енергії та підкачування води кінцевим споживачам, якими є населення міста, медичні, шкільні та дошкільні заклади.

У грудні 2006 року була запущена перша котельня. Споживачами стали мешканці 5-ти будинків. На сьогодні джерелом тепlopостачання є шість котельнь, сумарною потужністю 15,09 Гкал/год, та один тепlopункт. Річний відпуск теплової енергії – 22,6 тис. Гкал. Протяжність теплових мереж – 11,2 км. Обслуговуються 13 житлових будинків, 2 районних лікарні, 9 шкіл та ДДЗ, 9 госпрозрахункових підприємств. Загальна опалювальна площа –174358,5 кв.м.

Майно підприємства є сумісною власністю міської територіальної громади та ПП «Херсонтеплогенерація».

Споживачами продукції підприємства є:

- 12 бюджетних установ;
- 13 госпрозрахункових організацій;
- 2458 абонентів в 13-ти житлових будинках.

Питома вага теплової енергії, спожитої населенням, складає 59,4%, бюджетними установами – 39,7%; госпрозрахунковими організаціями – 0,8%. Виробничі можливості підприємства: встановлена потужність котельнь підприємства - 15,09 Гкал/год, підключене навантаження – 10,829 Гкал/год, тобто, використання потужностей становить 72%.

Можливе зростання обсягів реалізації за рахунок збільшення обсягів теплової енергії на потреби гарячого водопостачання: в неопалювальний період – усім абонентам, в опалювальний період – мешканцям будинків, відключених від ГВП у зв'язку з аварійним станом внутрішньобудинкових мереж, приблизно на 7тис. Гкал за рік. При повному фінансуванні бюджетних установ можливе зростання відпуску послуг на 5тис. Гкал за рік.

Автоматизація управління режимами роботи двох котельнь сприяє поліпшенню обслуговування та скороченню обслуговуючого персоналу.

Основні цілі на 2010 рік:

- зниження техногенного впливу житлово-комунального господарства на природні об'єкти міста, заощадження енергоносіїв;
- формування довгострокової технічної політики розвитку комунальної інфраструктури, визначення джерел фінансування, проведення модернізації галузі (вдосконалення тарифної політики, використання коштів приватних інвесторів, бюджетна підтримка);
- оптимізація тепlopостачання міста відповідно до єдиної схеми;
- упровадження альтернативних джерел теплової енергії;
- технічне переоснащення, модернізація, реконструкція котельнь, теплових насосів, електропостачання, тепломереж;
- упровадження прогресивних технологій та енергозберігаючого обладнання у комунальному господарстві;
- підвищення рівня конкурентоспроможності між підприємствами, які надають житлово-комунальні послуги.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Підготовка проектів та надання для затвердження міській раді: - Комплексної програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства на території міста Херсона на 2010-2014 роки; - Програми реформування та розвитку тепlopостачання на території міста Херсона на 2010-2014 роки; - Програми реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства на території міста Херсона на 2010-2014 роки	II квартал 2010	Головне управління з питань життєдіяльності міста Херсонської міської ради (ГУПЖМ)
Доопрацювання Програми першочергових заходів у сфері ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження в бюджетних закладах	III квартал 2010 року	КП «КЕСКО м. Херсона», ГУПЖМ
Виконання заходів міських цільових програм: - Програми реформування та розвитку тепlopостачання на території міста Херсона на 2010-2014 роки; - Програми реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства на території міста Херсона на 2010-2014 роки; - Програми першочергових заходів у сфері ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження в бюджетних закладах	Протягом 2010 року	Комунальні підприємства міста

Очікувані результати:

- забезпечення рівня оплати населенням житлово-комунальних послуг не менше 98%;
- запобігання виникненню надзвичайних та аварійних ситуацій на об'єктах комунальної сфери;
- підвищення рівня забезпеченості населення житлово-комунальними послугами в необхідних обсягах, високої якості та за прийнятною ціною;
- зниження експлуатаційних витрат та собівартості послуг тепло-, водопостачання та водовідведення;
- організація ресурсозбереження, зниження енергоємності житлово-комунальної інфраструктури;
- створення інформаційно-довідкових баз даних, що включають усі особові рахунки абонентів за всіма підприємствами-надавачами житлово-комунальних послуг;

- збільшення годин подачі води з поступовим переходом до цілодобового (на сьогодні отримують воду цілодобово 143,2 тис.осіб, за графіком - 159, тис.осіб);
- підвищення надійності роботи систем тепло-, водопостачання та водовідведення;
- скорочення невиробничих втрат води та витоків;
- поліпшення якості питної води;
- удосконалення системи управління підприємством.

7.2. Промисловість

Промисловість м.Херсона у 2010 році представлена 129 підприємствами, з яких 17 підприємств припинили промислову діяльність (знаходяться в стадії ліквідації, визнані банкрутом, виробничі потужності передані іншим підприємствам, змінили вид діяльності та інш.), ще 17 підприємств тимчасово припинили свою діяльність (на реконструкції, відсутність замовлень, призупинили виробництво).

Базовими галузями для промисловості міста у 2010 році є: виробництво та розподілення електроенергії, газу та води (питома вага в загальноміських обсягах реалізації продукції – 41,2%), виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (26,3%), машинобудування, ремонт та монтаж машин і устаткування (19,4%).

Основні цілі на 2010 рік:

- сприяння збільшенню обсягів виробництва і реалізації промислової продукції;
- сприяння відновленню стабільної роботи провідних підприємств галузі;
- створення сприятливих умов для підвищення інноваційно-інвестиційної активності підприємств.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Ведення моніторингу роботи промислових підприємств та впливу кризи на їх роботу	Протягом року	Управління економічного розвитку
Промоціювання підприємств, сприяння залученню інвесторів при проведенні зустрічей з представниками влади і бізнесу іноземних держав	Протягом року	Управління економічного розвитку
Сприяння у вирішенні проблемних питань на державному рівні	Протягом року	Виконавчі органи міської ради
Залучення промислових підприємств до участі в міжнародних, загальноукраїнських та місцевих виставкових заходах	Протягом року	Управління економічного розвитку

Очікувані результати:

- зростання обсягу реалізації промислової продукції на 12%;
- збільшення виробництва продовольчих товарів: молока обробленого рідкого, масла вершкового жирністю до 85%, кисломолочних продуктів, виробів кондитерських із цукру, включаючи білий шоколад, без вмісту какао, майонезу, соусів емульсованих;
- збільшення виробництва непродовольчих товарів: послуг із ремонту суден, виробництва легкових автомобілів, переробки металу, сумішей бітумінозних, цегли будівельної, сухих будівельних сумішей, тканин, швейних виробів.

7.3. Агропромисловий комплекс

Аграрний сектор являє собою вагомий важель у забезпеченні добробуту населення. Сільське господарство виконує функцію із забезпечення продовольчої безпеки і продовольчої незалежності.

Із прилеглих до території міста площ сільськогосподарських угідь на 12,2 тис.га здійснюють діяльність агропідприємства різних форм власності та фермерські господарства. Переважно, це середні та невеликі сільськогосподарські підприємства. Інші 6,7 тис.га земель займають земельні паї приватних осіб, які самостійно обробляють їх або здають в оренду.

Херсонщина, у зв'язку із посушливим кліматом Південного регіону, належить до зони ризикованого землеробства, тому тут неможливо отримувати гарантовані урожаї сільгосппродукції та високопродуктивно розвивати тваринництво. Економічні негаразди у поєднанні із природними підсилюють негативні тенденції і не дають можливості сільгосптоваровиробникам працювати стабільно та прибутково.

Головні проблеми:

- низький рівень заробітної плати осіб, зайнятих у сільському господарстві;
- зменшення чисельності поголів'я великої рогатої худоби в усіх категоріях господарств;
- підвищення цін на пально-мастильні матеріали та недостатня забезпеченість товаровиробників матеріальними ресурсами та сільськогосподарською технікою.

Основні цілі на 2010 рік:

- раціональне та ефективне використання земель сільськогосподарського призначення;
- сприяння у питаннях створення прозорого конкурентного середовища для просування продукції місцевих сільгосптоваровиробників на ринки;
- сприяння підвищенню ефективності сільськогосподарського виробництва та використання зрошуваних земель;
- стабілізація обсягів виробництва продукції сільського господарства на середньорічному рівні та закріплення тенденції їх зростання.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Сприяння діяльності агропромислових підприємств та фермерських господарств, які розташовані на території міста	Протягом року	Управління споживчого ринку
Нарощування обсягів виробництва рослинницької продукції	Протягом року	Агропідприємства різних форм власності та фермерські господарства
Відтворення поголів'я та збільшення основних видів продукції тваринництва	Протягом року	Агропідприємства різних форм власності та фермерські господарства
Посів під урожай 2010 року 3,59 тис.га озимих культур, у тому числі 2,65 тис.га озимої пшениці та 0,94 тис.га озимого ячменю, а також 0,33 тис.га озимого ріпаку	Протягом року	Агропідприємства різних форм власності та фермерські господарства
Проведення зяблевого обробітку ґрунту на 2,37 тис.га	Протягом року	Агропідприємства різних форм власності та фермерські господарства
Перевірка та підтвердження кондиційності 170 тонн насіння	Протягом року	Агропідприємства різних форм власності та фермерські господарства

Очікувані результати:

- отримання в 2010 році врожаю зернових та зернобобових культур на середньорічному рівні – 12,7 тис.тонн зерна;
- виробництво овочевих культур з виходом на сталий середньорічний рівень урожаїв: 17,8 тис.тонн овочів, 4,0 тис.тонн картоплі та 3,5 тис.тонн продовольчих баштанних культур;
- стабілізація ситуації, збереження та подальше збільшення поголів'я тварин і поступове зростання виробництва. У 2010 році передбачається отримати 0,5 тис.тонн м'яса у живій вазі, молока – 3,1 тис.тонн, яєць – 3,8 млн.од.

7.4. Дорожньо-транспортний комплекс і зв'язок

7.4.1. Транспорт

Херсон - транзитне місто з потужною багатогалузевою транспортною системою, до складу якої входять залізничний, морський, річковий,

автомобільний та електричний транспорт. Це дає можливість доступу з міста до будь-якого кутка України та інших країн.

Основною перевагою, що формує транспортну інфраструктуру міста та області, є вигідне економіко-географічне розташування - це безпосередня близькість до моря, вихід в Азово-Чорноморський басейн і на Дніпровську річкову магістраль.

Херсон знаходиться на перехресті автодоріг Ростов-Одеса-Сімферополь. Через місто проходить Одеська залізнична магістраль, активно працюють річковий і морський порти. Основні вантажопотоки: руди кольорових металів, хлібні вироби, паливо, зерно.

Основні цілі на 2010 рік:

- забезпечення стабільної роботи всіх видів транспорту, збільшення обсягів перевезень вантажів та пасажирів і вантажопереробки морським торговельним портом Херсона;
- забезпечення безпечної роботи транспорту, підвищення якості транспортного обслуговування;
- оновлення рухомого складу комунальних підприємств, що надають транспортні послуги, за рахунок бюджетних та власних коштів підприємств.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Реалізація Програми розвитку міського електротранспорту м.Херсона на 2008/15 роки, затвердженої рішенням міської ради від 31.01.2008 №709	протягом року	Управління транспорту і зв'язку, МКП „Херсонелектротранс”
Реалізація Програми розвитку міського пасажирського транспорту Херсона на 2010-2013 роки, затвердженої рішенням міської ради від 26.03.2010 №1467	протягом року	Управління транспорту і зв'язку
Оптимізація маршрутної мережі міста	протягом року	Управління транспорту і зв'язку
Проведення конкурсу на перевезення пасажирів міськими автобусними маршрутами загального користування	протягом року	Управління транспорту і зв'язку
Оновлення парку автомобільного комунального транспорту	протягом року	Управління транспорту і зв'язку
Освоєння існуючих та організація нових комунальних парковок	протягом року	Управління транспорту і зв'язку
Організація мережі стоянок таксі в м.Херсоні	протягом року	Управління транспорту і зв'язку
Своєчасна компенсація комунальним та державним транспортним підприємствам втрат від перевезення пільгових категорій громадян	протягом року	Управління транспорту і зв'язку

Очікувані результати:

- забезпечення потреб населення та підприємств у якісних перевезеннях;
- збільшення перевезень вантажів на 0,9% до рівня 2009 року, в т.ч.:
  - автотранспортом – на 0,1%,
  - річковим – на 0,3%,
  - морським – у 3,3 раза;
- збільшення перевезень пасажирів на 1,4% до рівня 2009 року, в т.ч.:
  - автомобільним – на 0,1%,
  - електричним – на 4,5%,
  - річковим – на 0,1%.

7.4.2. Дорожнє господарство

Херсон має досить розгалужену **мережу доріг**, їх загальна довжина складає 678 км, із них 402,7 км – із асфальтобетонним покриттям. Вони обладнані 59,05 км мереж зливової та 25,89 км мереж дренажної каналізації. У місті розташовано 8 мостів та 4 підземних переходи.

Загальна площа доріг з асфальтобетонним покриттям становить 2200 тис.кв.м.

На 01.01.2010, кількість автотранспорту на території Херсонської міської ради становила 88,2 тис. од., що на 5,8 тис. од. більше у порівнянні з початком 2009 року. На підприємствах і організаціях міста налічуються 6,9 тис. автомобілів; у власності приватних осіб знаходиться 81,3 тис. автомобілів, з яких 58,1 тис. од. – легкових. Протягом 2009 року кількість легкових автомобілів у приватних осіб збільшилася на 3929 од. На 1000 мешканців припадає 240 автомобілів, у т.ч. – 172 легкових.

Внаслідок надзвичайних погодних умов взимку 2009-2010 років, значна кількість дорожнього покриття пошкоджена і зруйнована.

Основні цілі на 2010 рік:

- відновлення експлуатаційних характеристик дорожнього полотна;
- утримання в належному стані існуючої мережі автомобільних доріг, підвищення їх технічного рівня та транспортної спроможності.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Проведення ремонту і реконструкції доріг у відповідності до Міської програми розвитку дорожнього господарства, затвердженої рішенням міської ради від 29.03.2007 №352	протягом року	Управління доріг
Реалізація заходів Міської програми поліпшення під'їзних шляхів до багатоповерхових будинків, затвердженої рішенням міської ради від 12.05.2008 №827	протягом року	Управління доріг

Очікувані результати:

- підвищення безпеки дорожнього руху з урахуванням збільшення наявного автотранспорту.

7.4.3. Розвиток інформаційної сфери, телекомунікацій і зв'язку

Основні цілі на 2010 рік:

- розвиток систем зв'язку як елемента інвестиційної привабливості міста.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Прискорення розвитку сучасної телекомунікаційної інфраструктури, впровадження високорентабельних послуг зв'язку на базі новітніх технологій	протягом року	Управління транспорту і зв'язку
Сприяння формуванню сегмента мережі Інтернет інформаційними ресурсами та забезпеченню збільшення доступу до них архівів, бібліотек, музеїв та інших публічних закладів культури, широких верств населення	протягом року	Управління транспорту і зв'язку

Очікувані результати:

- забезпечення потреб бізнесу та населення в якісних різноманітних послугах зв'язку.

7.5. Будівництво

Основні цілі на 2010 рік:

- сприяння відновленню виробничої діяльності підприємств будівельного комплексу та забезпеченню їх стабільної роботи;
- сприяння забезпеченню будівництва промислових та інших об'єктів відповідно до інвестиційних проектів;
- збереження існуючих механізмів державної підтримки окремих категорій громадян на будівництво (придбання) житла;
- забезпечення будівництва житла для населення через фінансування Програми розвитку молодіжного житлового кредитування в м. Херсоні на 2007/12 роки;

- продовження роботи з корегування Генерального плану міста як механізму, що сприяє упорядкуванню та збільшенню обсягів будівництва, у т.ч. житлового.

Основні завдання на 2010 рік

Захід	Термін виконання	Виконавець
Продовження проектно-вишукувальних робіт: „Корегування Генерального плану м.Херсона” (I етап), в т.ч.: векторизація	Протягом року	Управління містобудування та архітектури
Проведення містобудівних конкурсів на визначення найкращих концептуальних пропозицій щодо реконструкції найбільш важливих об'єктів та територій міста	Протягом року	Управління містобудування та архітектури
Створення міської інспекції архітектурно-будівельного контролю при управлінні містобудування та архітектури з наданням їй повноважень здійснювати контроль за будівництвом об'єктів у місті та вжиттям заходів до порушників законодавства у сфері містобудування, а також ефективного юридичного забезпечення її діяльності	Протягом року	Управління містобудування та архітектури
Створення умов для збільшення територій під багатоквартирну житлову забудову різних типів планування, в т.ч. і за параметрами доступного житла, а також зблокованої садибної забудови	Протягом року	Управління містобудування та архітектури
Визначення нових територій для розвитку промислових та комерційно-складських підприємств (логістичні центри тощо) та інші	Протягом року	Управління містобудування та архітектури
Ведення моніторингу діяльності будівельних підприємств	Протягом року	Управління економічного розвитку
Погашення кредиторської заборгованості за роботи, виконані у 2008 році	Протягом року	Управління капітального будівництва, фінансове управління
Реалізація заходів міської цільової комплексної програми "Екологія-2010" (тампонаж 2 артезіанських свердловин МКП ВУВКГ м.Херсона", чистка (декольтація) 8 артезіанських свердловин МКП "ВУВКГ м.Херсона")	Протягом року	Управління капітального будівництва МКП "ВУВКГ м.Херсона"
Ліквідація аварійних ситуацій, що виникли на каналізаційних колекторах у м. Херсоні	У випадку виникнення надзвичайних ситуацій	Управління капітального будівництва МКП "ВУВКГ м.Херсона", підрядна організація
Продовження виконання робіт із будівництва газопроводу по просп. Сенявіна та вул. 49 Гвардійської дивізії у м.Херсоні	Протягом року	Управління капітального будівництва, підрядні організації
Реконструкція площі Свободи по просп. Ушакова в м.Херсоні	Протягом року	Управління капітального будівництва, підрядні організації

Очікувані результати:

- обсяг підрядних робіт, виконаних власними силами підприємств, становитиме 200 млн.грн. ;
 - фінансування об'єктів будівництва, замовником яких є управління капітального будівництва міської ради, складе у 2010 році 9797,7 тис.грн., у т.ч. погашення кредиторської заборгованості – 6761,5 тис.грн.

8. Зовнішньоекономічна діяльність

Основні цілі на 2010 рік:

- підвищення рівня обізнаності іноземних партнерів про економічний, інвестиційний, культурний потенціал міста;
- підвищення рівня інтенсивності міжнародного співробітництва на території міста.

Основні завдання на 2010 рік:

№	Захід	Термін виконання	Виконавець
1	Участь у заходах Міжнародного Чорноморського Клубу, Міжнародної Асоціації столиць та великих міст, Асоціації міст України	Протягом року	Виконавчі органи міської ради
2	Укладення угод про встановлення побратимських/партнерських відносин з містами Смоленськ та Кронштадт (Російська Федерація), Жешув (Польща)	Протягом року	Управління економічного розвитку
3	Продовження співпраці з містами - побратимами	Протягом року	Управління економічного розвитку
4	Супровід норвезько – української програми «Чисте виробництво»	Протягом року	Управління економічного розвитку, ХТПП
5	Підготовка візитів/ прийомів делегацій міської ради до міст-побратимів (партнерів)	Протягом року	Управління економічного розвитку
6	Інформування зацікавлених підприємств та організацій про пропозиції, що надходять до виконавчих органів міської ради щодо участі в міжнародних виставках, ярмарках, економічних та інвестиційних форумах, конференціях тощо.	Протягом року	Управління економічного розвитку

Очікувані результати:

- доведення сальдо зовнішньої торгівлі до 270,0 млн. дол. США, що на 33,8 млн. дол. США більше ніж у 2009 році;
- збільшення експортних операцій, у т.ч. в суднобудівній галузі.

9. Соціальна сфера

9.1. Зайнятість населення та ринок праці

На початок 2010 року чисельність незайнятих громадян, які офіційно зареєстровані на ринку праці, складала 1869 осіб (проти 3183 осіб – на початок 2009 року). Загальна кількість безробітних – 9458 осіб, з них молодь до 35 років – 4543 особи.

Основні проблеми:

- недостатня мотивація до праці безробітних внаслідок низького рівня зарплати на вакантних робочих місцях;
- професійно-кваліфікаційна незбалансованість попиту та пропозиції робочої сили;
- складнощі у працевлаштуванні неконкурентоспроможних на ринку праці груп населення (інвалідів, молоді тощо);

- відсутність у роботодавців мотивації для легальної зайнятості внаслідок високого рівня податкового навантаження;
- незацікавленість роботодавців, особливо малого бізнесу, у легалізації заробітної плати через високий рівень зборів;
- відсутність кваліфікованих працівників серед безробітних.

Основні цілі на 2010 рік:

- розширення сфери прикладання праці, передусім за рахунок залучення інвестицій, створення нових робочих місць;
- посилення соціальної підтримки працездатних осіб, які не здатні на рівних конкурувати на ринку праці.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Створення нових робочих місць	Протягом року	Підприємства і організації усіх форм власності
Працевлаштування незайнятих громадян	Протягом року	Міський центр зайнятості
Бронювання робочих місць для громадян, що не здатні на рівних конкурувати на ринку праці	Протягом року	Міський центр зайнятості, підприємства і організації усіх форм власності
Перепідготовка та підвищення кваліфікації за професіями, що користуються попитом на ринку праці	Протягом року	Міський центр зайнятості

Очікувані результати:

- створення 6600 нових робочих місць;
- працевлаштування 3315 осіб;
- бронювання 11 робочих місць для громадян, що не здатні на рівних конкурувати на ринку праці;
- професійна підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації 700 осіб із числа безробітних.

9.2. Грошові доходи та заробітна плата

Законом України „Про встановлення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати” визначені наступні соціальні стандарти та стандарти оплати праці:

прожитковий мінімум на одну працездатну особу дорівнює розміру мінімальної заробітної плати та становить: з 01.01.2010 – 869 грн., з 01.04.2010 – 884 грн., з 01.07.2010 – 888 грн., з 01.10.2010 – 907 грн., з 01.12.2010 – 922 грн.

У порівнянні з 2009 роком рівні прожиткового мінімуму на одну працездатну особу та мінімальної заробітної плати зростають на 23,9%.

Вони враховані в Законі України „Про Державний бюджет України на 2010 рік”, яким також передбачений ряд додаткових умов збільшення оплати праці, у тому числі у бюджетній сфері.

Основні цілі на 2010 рік:

- підвищення реальних доходів населення;
- підвищення заробітної плати на основі стабілізації економіки та забезпечення виконання соціальних стандартів;
- забезпечення виконання соціальних зобов'язань у бюджетній сфері, передбачених Законом України „Про Державний бюджет України на 2010 рік”.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Посилення контролю за додержанням законодавства про оплату праці	Протягом року	Керівники підприємств і організацій, профспілки
Контроль за дотриманням графіків погашення заборгованості із виплати заробітної плати	Протягом року	Управління соціальної політики, міські комісії з питань забезпечення наповнення бюджету, ефективного використання бюджетних коштів та соціального захисту населення та з питань контролю за станом погашення заборгованості із виплати заробітної плати
Забезпечення виконання соціальних зобов'язань у бюджетній сфері, передбачених Законом України „Про Державний бюджет України на 2010 рік”.	Протягом року	Фінансове управління, головні розпорядники коштів
Виявлення порушень щодо мінімізації сплати податку з доходів фізичних осіб, створення „тіньової” зайнятості	Протягом року	Державна податкова інспекція у м.Херсоні, УБЕЗ, міські комісії з питань забезпечення наповнення бюджету, ефективного використання бюджетних коштів та соціального захисту населення та з питань контролю за станом погашення заборгованості із виплати заробітної плати
Вдосконалення колективно-договірного регулювання соціально-трудова відносин	Протягом року	Управління праці та соціального захисту виконкомів районних у місті рад

Очікувані результати:

- зростання заробітної плати у господарському комплексі міста на 15%;
- скорочення заборгованості із виплати заробітної плати на 2,1 млн.грн. на підприємствах небюджетної сфери;
- зростання видатків з оплати праці в міському бюджеті на 21,7%.

9.3. Соціальне забезпечення та соціальний захист

Основні цілі на 2010 рік:

- забезпечення соціальної підтримки найбільш вразливих верств населення;
- забезпечення соціального обслуговування та підвищення його якості для одиноких працездатних громадян;
- виконання завдань соціального забезпечення населення.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Реалізація Програми „Соціальний захист”, затвердженої рішенням міської ради від 26.10.2005 №932	Протягом року	Управління соціальної політики
Реалізація Програми "Ветеран" на 2006-2010 роки, затвердженої рішенням міської ради від 24.03.2006 № 1120	Протягом року	Управління соціальної політики
Реалізація Державної програми житлових субсидій	Протягом року	Відділ по наданню населенню субсидій
Забезпечення повноти та своєчасності виплат усіх видів соціальної допомоги	Протягом року	Управління соціальної політики
Надання пільг з оплати житлово-комунальних послуг, абонентської плати за телефон, на придбання палива та скрапленого газу	Протягом року	Управління соціальної політики
Надання пільгових побутових послуг відповідно до муніципальної благодійної програми „Вдячність”	Протягом року	Управління соціальної політики
Надання адресної грошової допомоги в придбанні хлібобулочних виробів у рамках програми „Муніципальний хліб”	Протягом року	Управління соціальної політики
Організація безкоштовного гарячого харчування малозабезпечених городян	Протягом року	Управління соціальної політики
Надання ветеранам війни безкоштовних продовольчих наборів до свят та пам'ятних дат	Протягом року	Управління соціальної політики
Організація для ветеранів війни та праці обідів до свят та пам'ятних дат	Протягом року	Управління соціальної політики
Придбання подарунків для окремих пільгових категорій дітей до свят та пам'ятних дат	Протягом року	Управління соціальної політики
Надання фінансової підтримки Херсонської міської організації ветеранів війни і праці	Протягом року	Управління соціальної політики
Надання оперативної правової, соціальної, психологічної допомоги громадянам пільгових категорій для відстоювання своїх прав і законних інтересів та відновлення їх у разі порушення	Протягом року	Відділ за зверненнями громадян
Реалізація Міської програми „Соціально-психологічний супровід найменш захищених верств населення у роботі зі зверненнями громадян на 2008/10 роки”, затвердженої рішенням міської ради від 12.05.2008 № 821	Протягом року	Відділ за зверненнями громадян

Очікувані результати:

- забезпечення незахищених, малозахищених верств населення необхідною матеріальною допомогою та іншими видами допомоги;
- фінансова підтримка Херсонської міської організації ветеранів війни і праці;
- призначення житлово-комунальних субсидій у відповідності до чинного законодавства;
- своєчасне і повне відшкодування підприємствам – надавачам послуг вартості пільг та субсидій.

9.4. Житлово-комунальне господарство**9.4.1. Житлове господарство**

На початок 2009 року житловий фонд, розташований на території Херсонської міської ради, складався з 51,6 тис. будинків, загальною площею 8444,5 тис.кв.м.

Загальна кількість квартир – 153,6 тис., тобто, в середньому одна квартира припадала на 2,3 особи, що мешкають на території міськради. Забезпеченість загальною площею житла на одного мешканця становила 24,2 кв.м (по Україні – 22,5 кв.м).

Водопроводом обладнані 99,3% квартир, каналізацією – 84,9%, центральним опаленням – 82,9%, газом (включаючи балонний) – 94,1%, гарячим водопостачанням – 73,4%, ванними (душовими) – 83,1%, підлоговими електроплитами – 5,1% квартир.

Житловий фонд міської територіальної громади міста обслуговує 11 житлово-експлуатаційних організацій різних форм власності, з них 6 – комунальні підприємства (КП „Таврійський”, КП „Дніпровський”, ЖЕК-1 Суворовського району, ЖКП ЖЕК-11, КП „Дніпровський –ХБК” КП „Центр”) та 5 приватних (ТОВ „Шумен”, ТОВ „Україна”, ПП „Жилсервіс”, ПП ВЖЦ „Аріадна”, ПП „Жилтранс”). На обслуговуванні цих підприємств знаходиться 1541 житловий будинок комунальної власності.

Нормативна потреба на капітальний ремонт житлового фонду м.Херсона, тис.грн.

Види робіт	Роки	
	2009	2010
Капітальний ремонт житлових будинків комунальної власності	108895,1	143696,2
Капітальний ремонт ліфтового обладнання	10583,6	16093,82
Разом	119478,7	159790,02

Основні цілі на 2010 рік:

- забезпечення стабільної роботи житлово-експлуатаційних підприємств м.Херсона;
- надання населенню м.Херсона якісних житлово- комунальних послуг;
- підвищення рівня обслуговування споживачів;
- приведення в належний стан житлових будинків міської територіальної громади;
- прийняття до комунальної власності відомчого житлового фонду.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Сприяння модернізації об'єктів житлового господарства з використанням новітніх технологій та обладнання	Протягом року	Управління житлового господарства, керівники підприємств, що надають житлово-експлуатаційні послуги
Забезпечення раціонального використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів підприємствами, що надають житлово-експлуатаційні послуги	Протягом року	Керівники підприємств, що надають житлово-експлуатаційні послуги
Створення умов для беззбиткового функціонування підприємств житлово-комунального господарства шляхом інвентаризації основних фондів та введення економічно обґрунтованих тарифів на житлово- експлуатаційні послуги	Протягом року	Управління житлового господарства, керівники підприємств, що надають житлово- експлуатаційні послуги
Сприяння реструктуризації заборгованості підприємств, населення за надані житлово-експлуатаційні послуги	Протягом року	Управління житлового господарства, керівники підприємств, що надають житлово- експлуатаційні послуги

Стимулювання збереження енергоресурсів, оптимізація їх витрат	Протягом року	Управління житлового господарства, керівники підприємств, що надають житлово-експлуатаційні послуги
Проведення інвентаризації житлового фонду та визначення реального його технічного стану	Протягом року	Управління житлового господарства
Продовження прийому до міської комунальної власності відомчого житлового фонду	Протягом року	Управління житлового господарства
Розробка, затвердження міською радою підпрограм, що входять до Комплексної програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства на території міста Херсона на 2010-2014 роки, спрямованих на поліпшення діяльності житлового господарства та виконання заходів	Протягом року	Управління житлового будівництва
Ініціація перед обласною державною адміністрацією питання щодо розробки державних програм: - проекту Державної програми на основі прийнятої міської програми відселення мешканців житлових будинків „гнучкої” конструктивної схеми у м.Херсоні на період 2009-2013 років; - Державної програми реконструкції будинків-пам’яток архітектури у м.Херсоні; - Державної програми відселення мешканців з аварійних будинків	Протягом року	Управління житлового господарства
Фінансування міської цільової Програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства міста Херсона на 2002-2005 та на період до 2010 року	Протягом року	Управління житлового господарства
Проведення робіт із ремонту і реконструкції житлового фонду та ліфтового господарства у відповідності до бюджетних призначень	Протягом року	Управління житлового господарства

Очікувані результати:

- забезпечення рівня оплати населенням житлових послуг не менше 98%;
- зниження скарг населення на надання неякісних послуг.

9.4.2. Комунальне господарство

Головною метою комунальної галузі є підвищення ефективності та надійності функціонування комунальної сфери, підвищення рівня обслуговування городян, поліпшення якості комунальних послуг, поліпшення благоустрою міста, його санітарного стану, озеленення, відновлення та поліпшення зовнішнього освітлення міста.

Підприємства, які займаються поточним утриманням об’єктів зовнішнього благоустрою міста у I півріччі 2010 року:

Приватні	Комунальні
ПП «Алькор»	КП ЕЗО «Херсонміськвітло»
ФОП Лоза С.С.	КП «Ритуальна служба м. Херсона»
ПП «Блага»	МКП «Гарантія»
ФОП Скульсаров М.В.	
ТОВ «Двоєк»	
ФОП Дубина В.М.	
ФОП Кіряк О.Б.	
ФОП Стіна Г.А.	
ПП «Жилтранс»	
ФОП Завгородня О.В.	
ФОП Садова С.В.	
ТОВ «Південь.ком»	
ФОП Кірін В.О.	
ПП «Корабел-комфорт»	
ФОП Мосенцов Є.Ю.	

На утриманні та обслуговуванні цих підприємств знаходиться 232 вулиці, 16 площ, 15 парків, 12 скверів, набережна річки Дніпро, площею 21,9 тис.кв.м, 591,6 км мереж зовнішнього освітлення, більш ніж 800 тис.кв.м парків та скверів, 702,3 км прибордюрної частини доріг, 421 тис.кв.м паркових алей, 704,6 тис.кв.м тротуарів, 2726 тис.кв.м зелених зон, міський полігон твердих побутових відходів, пляжі, кладовища, мережі зливової каналізації та дренажні системи.

Нормативна потреба на благоустрій міста Херсона

тис. грн.

№ з/п	Види робіт	Роки	
		2009	2010
1	Поточне утримання об’єктів зовнішнього благоустрою	41467,20	34461,81
2	Капітальний ремонт об’єктів зовнішнього благоустрою	11167,03	17934,61
3	Придбання основних засобів для комунальних підприємств	5354,5	2090,5

КП ЕЗО «Херсонміськвітло»

Основним видом діяльності комунального підприємства є виконання робіт з технічного обслуговування, відновлення, реконструкції та капітального ремонту електромереж зовнішнього освітлення на території міста Херсона.

Потреба у фінансуванні по КП ЕЗО «Херсонміськвітло» на Програму розвитку та покращання стану освітлення вулиць м. Херсона на 2006-2010 роки, яка затверджена рішенням міської ради від 24.02.2006 № 1077

З метою підвищення рівня забезпеченості населення житлово-комунальними послугами в необхідних обсягах, створення на основі ринкових перетворень умов для розвитку, оновлення та ефективного функціонування всіх об'єктів житлово-комунального господарства, підприємств і організацій різних форм власності, зниження техногенного впливу житлово-комунального господарства на природні об'єкти міста, заощадження енергоносіїв; формування довгострокової технічної політики розвитку комунальної інфраструктури, визначення джерел фінансування, проведення модернізації галузі на виконання Загальнодержавної програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки, затвердженої Законом України від 11.06.2009 № 1511-VI, рішенням виконкому міської ради від 20.04.2010 № 253 «Про погодження проекту Комплексної програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства на території міста Херсона на 2010-2014 роки» погоджено Комплексну програму реформування та розвитку житлово-комунального господарства на території міста Херсона на 2010-2014 роки. Після затвердження міською радою вищевказаної програми буде переглянуто планові показники фінансування чинних міських цільових Програм.

Основні цілі на 2010 рік:

- забезпечення стабільної роботи комунальних підприємств м.Херсона;
- надання населенню м.Херсона якісних комунальних послуг;
- підвищення рівня обслуговування споживачів;
- відновлення та поліпшення зовнішнього освітлення на території м.Херсона;
- проведення реконструкції електромереж зовнішнього освітлення міста в парках, скверах, на магістральних вулицях;
- поліпшення благоустрою міста, санітарного стану, естетичного вигляду та інше;
- реконструкція та відновлення зелених зон міста;
- посадка багаторічних квітників;
- установа малих архітектурних форм (лавок, урн).

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Відновлення, реконструкція і проведення капітального ремонту електромереж зовнішнього освітлення на території міста Херсона	Протягом року	Головне управління з питань життєдіяльності міста, КП ЕЗО „Херсонміськвітло“
Відновлення та утримання дренажних систем та мереж зливової каналізації	Протягом року (після виділення коштів)	Головне управління з питань життєдіяльності міста
Затвердження Програми реформування та розвитку освітлення вулиць на території міста Херсона на 2010-2014 роки	II квартал 2010 року	Головне управління з питань життєдіяльності міста Херсонської міської ради (ГУПЖМ),
Доопрацювання програм: - Програми благоустрою міста Херсона на 2009 – 2010 роки; - Програми поховання померлих одиноких громадян міста Херсона на 2008-2010 роки	III квартал 2010	ГУПЖМ, комунальні підприємства
Затвердження Програми озеленення міста Херсона на 2010-2014 роки	III квартал 2010 року	МКП «Гарантія», ГУПЖМ
Виконання заходів міських цільових програм: - Програми благоустрою міста Херсона на 2009 – 2010 роки; - Програми озеленення міста Херсона на 2010-2014 роки; - Програми реформування та розвитку освітлення вулиць на території міста Херсона на 2010-2014 роки	Протягом 2010 року	Підприємства та підприємці, комунальні підприємства
Утримання дренажних систем та мереж зливової каналізації	Протягом 2010 року	Підприємства
Погашення кредиторської заборгованості за виконані у 2008 році роботи за рахунок бюджету розвитку по реконструкції зелених зон та електромереж зовнішнього освітлення парків, скверів та зон масового відпочинку (602,5тис.грн.)	II півріччя 2010 року	Підприємства та підприємці, комунальні підприємства
Ліквідація наслідків надзвичайної ситуації, пов'язаної з підтопленням м.Херсона (500 тис.грн.)	I півріччя 2010 року	Головне управління з питань життєдіяльності міста

Очікувані результати:

- поліпшення екологічної ситуації та оздоровлення навколишнього природного середовища;
- забезпечення ефективного використання фінансових ресурсів на реалізацію розроблених проектів, скерованих на формування та відновлення ландшафтів міста;
- улаштування зон масового відпочинку шляхом установа малих архітектурних форм, реконструкції зелених зон міста;
- запобігання виникненню непередбачених ситуацій шляхом знесення сухих та аварійних дерев;
- поліпшення дорожньо-транспортної та криміногенної ситуації в місті;
- збільшення кількості працюючих світлоточок;
- економія електроенергії на освітлення вулиць міста.

9.5 Забезпечення населення житлом та житлове будівництво

Станом на 01.01.2010, на квартирному обліку за місцем проживання перебувало 8615 сімей (довідково: станом на 01.01.2009 – 8975 сімей), із них: з правом першочергового отримання житла – 2627 сімей, з правом позачергового отримання житла – 413 сімей.

Протягом 2009 року виявили бажання зарахуватися на квартирний облік 206 сімей. Кожна третя сім'я потребує соціального захисту, 50% - це молоді родини, які мають можливість придбати житло в МЖК.

Крім того, на квартирному обліку також перебувають 304 сім'ї переселенців із зони аварії на ЧАЕС та 3116 сімей у черзі на ЖБК.

Основні цілі на 2010 рік:

- сприяння розширенню будівництва житла для населення;
- збереження існуючих механізмів державної та місцевої підтримки окремих категорій громадян на будівництво (придбання) житла.

Основні завдання на 2010 рік

Захід	Термін виконання	Виконавець
Ведення моніторингу показників, пов'язаних із квартирним обліком та забезпеченням громадян житловою площею	Протягом року	Відділ обліку та розподілу житлової площі

Зарахування на квартирний облік громадян, що потребують поліпшення житлових умов	Протягом року	Відділ обліку та розподілу житлової площі
Видання ордерів на придбані своєчасно новозбудовані квартири	Протягом року	Відділ обліку та розподілу житлової площі
Ведення моніторингу будівництва житла, у т.ч. індивідуальними забудовниками	Протягом року	Управління містобудування та архітектури, управління економічного розвитку
Сприяння відновленню та посиленню державного фінансування цільових державних програм будівництва житла	Протягом року	Виконавчі органи міської ради
Розробка інвестиційних проектів на умовах співфінансування з державного бюджету програм будівництва житла за державними програмами	Протягом року	Управління капітального будівництва обласної державної адміністрації (за згодою), управління регіонального розвитку, містобудування та архітектури обласної державної адміністрації (за згодою)
Виконання міської цільової Програми розвитку молодіжного житлового кредитування в м. Херсоні на 2007/12 роки	Протягом року	Управління капітального будівництва, фінансове управління
Робота над оновленням Програми розвитку житлового будівництва у м.Херсоні	Протягом року	Управління містобудування та архітектури, управління капітального будівництва
Ініціація перед обласною державною адміністрацією створення проекту Державної програми відселення мешканців з аварійних будинків та будинків „гнучкої” конструктивної схеми на основі оновленої міської програми поетапного відселення мешканців житлових будинків "гнучкої" конструктивної схеми у м.Херсоні на період 2009-2013 роки, відселення мешканців аварійних будинків у м.Херсоні та реконструкції будинків-пам'яток архітектури у м.Херсоні	Протягом року	Управління житлового господарства
У відповідності до заходів на виконання обласної комплексної програми розвитку житлового будівництва на 2010 рік, виконання розпорядження міського голови від 15.04.2010 № 211-р „Про виконання в місті розпорядження голови обласної державної адміністрації від 18.03.2010 № 2 5 9 „Про проект обласної комплексної програми розвитку житлового будівництва на 2010 рік”	Протягом року	Виконавчі органи міської ради
Добудова і введення в експлуатацію 3 житлових будинків: 36-квартирного житлового будинку № 30 у IV Таврійському мікрорайоні (друга черга, забудовник – ЗАТ „Будмеханізація”), 90-квартирного житлового будинку по вул.І.Кулика (друга черга, забудовник ЗАТ „Будмеханізація”), 132-квартирного житлового будинку по просп.Сенявіна, 26 (забудовник – ТОВ „Південьенерго”)	Протягом року	Керівники підрядних організацій

Очікувані результати:

- введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування – 35,0 тис.кв. метрів житла, що на 16,6% більше ніж у 2009 році.

10. Гуманітарна сфера

10.1. Охорона здоров'я

Основні проблеми:

- високий рівень захворюваності населення, зокрема на соціально небезпечні хвороби: туберкульоз, ВІЛ-інфекцію/СНІД, наркоманію;
- незадовільна матеріально-технічна база міської протитуберкульозної поліклініки, яка потребує розширення приміщення поліклініки, котре не відповідає санітарно-гігієнічним нормам;
- недостатня матеріально-технічна база стаціонарних відділень і, в першу чергу, пологових відділень лікарень;
- необхідність придбання автотранспорту для обслуговування населення в міській місцевості з радіусом обслуговування до 40 км;
- необхідність придбання пересувного флюорографа;
- повільний процес реформування первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини через нестачу бюджетних коштів, підготовка сімейних лікарів;
- недостатні обсяги фінансування міської галузі охорони здоров'я, у тому числі для оновлення матеріально-технічної бази міських лікувально-профілактичних установ.

Основні цілі на 2010 рік:

- охорона материнства і дитинства;
- реформування первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини;
- профілактика захворювань, упровадження нових ефективних лікувально-діагностичних технологій;
- забезпечення надання невідкладної і екстреної медичної допомоги населенню міста.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
П о д а л ь ш а розбудова інфраструктури спеціалізованої стаціонарної та амбулаторно-поліклінічної допомоги (реконструкція ліжкового фонду мережі лікувально-профілактичних закладів, розширення денних стаціонарів)	Протягом року	Управління охорони здоров'я, керівники медичних закладів

Д о о с н а щ е н н я сучасною діагностичною апаратурою, в першу чергу пологових, дитячих, реанімаційних та інших відділень лікувально-профілактичних установ	Протягом року	Управління охорони здоров'я, керівники медичних закладів
Упровадження сучасних методик обстеження та лікування у медичних закладах міста	Протягом року	Керівники медичних закладів
Пода ль ше реформування первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини	Протягом року	Управління охорони здоров'я, керівники медичних закладів
Збереження та посилення кадрового потенціалу галузі за рахунок створення сприятливих соціально-побутових умов з метою закріплення фахівців галузі на місцях	Протягом року	Управління охорони здоров'я, керівники медичних закладів
Зміцнення взаємодії усіх ланок системи охорони здоров'я, посилення спадкоємності в організації лікувально-діагностичного процесу	Протягом року	Управління охорони здоров'я
В и к о н а н н я заходів Міської програми реформування первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини, затвердженої рішенням міської ради від 22.12.2006 №245	Протягом року	Управління охорони здоров'я
Виконання заходів Міської програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2007/11 роки, затвердженої рішенням міської ради від 04.09.2007 №553	Протягом року	Управління охорони здоров'я
Виконання заходів Міської цільової програми соціально-просвітницької підтримки хворих на цукровий діабет на 2007-2012 роки, затвердженої рішенням міської ради від 22.12.2006 №204	Протягом року	Управління охорони здоров'я
В и к о н а н н я заходів Міської програми профілактики невиробничого травматизму на 2008-2010 роки, затвердженої рішенням міської ради від 21.08.2008 №904	Протягом року	Управління охорони здоров'я
В и к о н а н н я заходів Міської програми забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2010-2013 роки, затвердженої рішенням міської ради від 26.03.2010 №1496	Протягом року	Управління охорони здоров'я

Очікувані результати:

- зниження загальної захворюваності на 4,1% та смертності - на 1%;
- зниження захворюваності на туберкульоз на 4,8%;
- придбання тест-смужок для перевірки рівня цукру в крові (60,0 тис.грн.);
- зниження смертності від хвороб системи кровообігу, зляксісних новоутворень на 1% і 1,5% відповідно;
- недопущення материнської смертності;
- зниження показника малюкової смертності на 4,8%;
- ветеранам Великої вітчизняної війни:
  - придбання медикаментів за пільговими рецептами (579,0 тис.грн.);
  - придбання слухових апаратів (78,0 тис.грн.);
  - зубопротезування (335,0 тис.грн.);
  - придбання кардіостимуляторів (82,5 тис.грн.);
  - придбання очних протезів (14,6 тис.грн.).

10.2. Освіта

Основні цілі на 2010 рік:

- виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти;
- збереження та вдосконалення мережі дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів відповідно до потреб територіальної громади міста, забезпечення належного рівня їх поточного утримання та функціонування;
- підготовка учнів (вихованців) до подальшої освіти та трудової діяльності;
- задоволення потреб населення в суспільному вихованні дітей від 1 до 6 років;
- створення умов для здобуття повної загальної середньої освіти дітям та молоді від 6 до 18 років залежно від потреб;
- створення умов для розвитку дитячої обдарованості,
- оснащення навчальних закладів сучасною комп'ютерною технікою;
- створення умов для переходу на профільне навчання старшої школи.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Реалізація заходів Програми розвитку освіти м.Херсона, затвердженої рішенням міської ради від 28.04.2009 №1136	Протягом року	Управління освіти
Розробка і затвердження міською радою Програми відпочинку та оздоровлення дітей	I півріччя 2010 року	Управління освіти, управління соціальної політики
Відкриття додаткових груп у дошкільних навчальних закладах міста	Протягом року	Управління освіти, керівники дошкільних навчальних закладів
Оновлення матеріально-технічної бази кабінетів фізики, хімії, біології, трудового навчання та ін. (останні оновлення здійснювалися у 80-х роках)	Протягом року	Управління освіти, керівники загальноосвітніх навчальних закладів
Утримання та розвиток позашкільних навчальних закладів	Протягом року	Управління освіти, керівники позашкільних навчальних закладів
Підтримка обдарованих учнів та педагогічних працівників (стипендії, матеріальні заохочення)	Протягом року	Управління освіти, керівники навчальних закладів
Оснащення навчальних закладів сучасним комп'ютерним та комунікаційним обладнанням, відкриття Інтернет-бібліотек у загальноосвітніх навчальних закладах	Протягом року	Управління освіти, керівники навчальних закладів
Забезпечення профільності старшої школи	Протягом року	Управління освіти, керівники загальноосвітніх навчальних закладів

Очікувані результати:

- збереження та розвиток мережі дошкільних, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів;
- 100% охоплення профільною освітою учнів 10-11 класів;
- відкриття 7 додаткових груп на базі чинних дошкільних навчальних закладів;
- оновлення матеріально-технічної бази освітніх закладів шляхом придбання предметів довгострокового користування, сучасної комп'ютерної техніки, шкільних меблів;
- виплата щорічної матеріальної допомоги педагогічним працівникам;
- підвищення кваліфікаційного рівня педагогічних працівників;
- збільшення загального обсягу бюджетних видатків на освіту до рівня розрахункової потреби за рахунок фінансування міського бюджету.

10.3. Культура та охорона культурної спадщини

Основні цілі на 2010 рік:

- збереження мережі закладів культури;
- збереження та примноження культурних надбань;
- створення умов для підвищення культурного рівня населення міста;
- розвиток і підтримка здібностей, талантів та обдарувань;
- сприяння заснуванню та проведенню міських фестивалів та конкурсів.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Підвищення кваліфікації викладачів шкіл естетичного виховання	Протягом року	Управління культури, керівники шкіл естетичного виховання
Здійснення комплексу заходів щодо охорони, збереження та відродження нематеріальної культурної спадщини, народних художніх промислів, підтримка професійного та аматорського мистецтва, регіональних культурних ініціатив	Протягом року	Управління культури
Підготовка заходів до відзначення ювілейних дат (65 – річчя визволення Херсона та України)	Протягом року	Управління культури
Забезпечення сучасними засобами зв'язку, відео -, аудіовізуальною апаратурою закладів культури. Оновлення сценічного обладнання, музичної апаратури, придбання реквізиту, концертних та театральних костюмів	Протягом року	Управління культури, керівники закладів культури
Продовження роботи щодо виготовлення охоронних дощок на пам'ятки історії, культури та мистецтва	Протягом року	Управління культури
Забезпечення повноцінного комплектування фондів бібліотек	Протягом року	Управління культури, керівники бібліотек і їх філій
Створення умов для участі учнів та викладачів у всеукраїнських та міжнародних конкурсах	Протягом року	Управління культури
Відкриття відділів: естрадно – джазового (ДМШ № 3); театрального відділення (ДМШ № 4)	Протягом року	Управління культури
Реалізація заходів Міської програми культурно-масових та мистецьких заходів на 2010 рік, затвердженої рішенням міської ради від 29.01.2010 № 1414	Протягом року	Управління культури
Реалізація заходів Міської програми підтримки заходів у рамках проведення міжнародних, всеукраїнських, міських фестивалів та конкурсів на 2010 рік, затвердженої рішенням міської ради від 29.01.2010 № 1415	Протягом року	Управління культури
Реалізація заходів Програми розвитку туристичної галузі в м.Херсоні на 2008-2013 роки, затвердженої рішенням міської ради від 10.10.2008 № 959	Протягом року	Управління культури

Очікувані результати:

- збереження існуючої мережі закладів культури, пам'яток культурної спадщини на рівні 100%;
- підвищення культурного рівня населення міста.

10.4. Фізична культура і спорт

Головні проблеми:

- недостатня кількість спортивних споруд, особливо на рівні сучасних вимог, за місцем проживання та в сільській місцевості;
- спортивні об'єкти та навчальні заклади міста практично не мають мінімуму необхідного обладнання та інвентарю, а те, що є, експлуатується по декілька строків, нове спортивне обладнання не закуповувалося багато років;
- дві великих дитячих спортивних організації (ДЮСШ-3, ДЮКФП-4) не мають своїх спортивних споруд і проводять навчально-тренувальні заняття в орендованих приміщеннях;
- закриті майже всі кімнати школярів підприємств і організацій міста, на базі яких могли бути відкриті фізкультурно – спортивні секції та клуби;
- басейни закритого типу, розташовані в місті, закриті і не працюють.

Основні цілі на 2010 рік:

- упровадження здорового способу життя для поліпшення стану здоров'я населення;
- виховання у населення міста активної соціальної орієнтації на здоровий спосіб життя;
- спортивно-масова робота з населенням;
- удосконалення системи підготовки спортсменів вищої кваліфікації та олімпійського резерву;
- збереження і примноження здобутків на всеукраїнській та міжнародній спортивних аренах.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Збереження та подальший розвиток мережі дитячо-юнацьких спортивних шкіл	Протягом року	Управління молоді та спорту, керівники дитячо-юнацьких спортивних шкіл
Сприяння вирішенню питання щодо спорудження в місті сучасного плавального басейну	Протягом року	Управління молоді та спорту
Залучення до занять фізичною культурою і спортом на пільгових умовах дітей-сиріт, дітей-інвалідів, дітей із малозабезпечених та багатодітних сімей	Протягом року	Управління молоді та спорту
Збереження та розвиток мережі спортивних споруд	Протягом року	Управління молоді та спорту
Проведення подальшої спортивно-масової роботи з населенням у рамках Програми розвитку фізичної культури і спорту на 2010 рік, затвердженої рішенням міської ради від 24.12.2009 №1383	Протягом року	Управління молоді та спорту

Реалізація заходів Програми відродження, розвитку професійного футболу в м.Херсоні на базі футбольної команди „Кристалл” ГО ХМСК „Херсон” та участі у всеукраїнських змаганнях із футболу серед професійних клубів на 2010 рік, затвердженої рішення міської ради від 29.01.2010 №1416	Протягом року	Управління молоді та спорту
--	---------------	-----------------------------

Очікувані результати:

- збільшення чисельності представників різних верств населення, які займаються всіма видами фізкультурно-оздоровчої роботи, в тому числі за місцем проживання, на 2%;
- збільшення кількості дітей та підлітків, залучених до занять у позашкільних спортивних закладах, до 37%.

10.5. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Основні цілі на 2010 рік:

- формування національної свідомості та патріотичне виховання молоді;
- формування правової культури та профілактика протиправної поведінки молоді;
- підтримка діяльності молодіжних громадських об'єднань та студентського самоврядування, пропаганда здорового способу життя серед молоді та підлітків;
- підтримка творчої та обдарованої молоді, сприяння розвитку дозвілля молоді;
- науково-методичне та інформаційне сприяння здійсненню молодіжної політики;
- поліпшення становища молоді сім'ї, зайнятості молоді, захист її від безробіття та розвиток трудової активності, встановлення міжнародних молодіжних контактів;
- поліпшення соціально-економічного становища молоді;
- створення умов для життєвого самовизначення і самореалізації молодих громадян, більш широкого залучення їх до участі в процесах державотворення;
- підтримка молодіжних та дитячих організацій.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Підвищення рівня співпраці з громадськими організаціями	Протягом року	Управління молоді та спорту, Центр соціальних служб для молоді
Створення нових механізмів фінансування молодіжних проектів, із залученням до співфінансування проектів міжнародних донорських фондів та бізнес-структур	Протягом року	Управління молоді та спорту, Центр соціальних служб для молоді, громадські організації
Залучення молоді до прийняття рішень стосовно реалізації державної молодіжної політики	Протягом року	Управління молоді та спорту, Центр соціальних служб для молоді
Сприяння створенню додаткових робочих місць для молоді, розширенню мережі молодіжних центрів праці	Протягом року	Управління молоді та спорту, Центр соціальних служб для молоді, Міський центр зайнятості
Сприяння розширенню мережі закладів відпочинку та дозвілля молоді	Протягом року	Управління молоді та спорту, Центр соціальних служб для молоді
Продовження роботи профілактичних рейдів щодо виявлення дітей, які бродяжать, жебракують, схильні до правопорушень	Протягом року	Управління молоді та спорту, Центр соціальних служб для молоді, кримінальна міліція у справах дітей
Проведення профілактичних екскурсій до приймачника – розподільника учнів тих шкіл, де збільшилася кількість правопорушень серед дітей		Управління молоді та спорту, Центр соціальних служб для молоді, управління освіти
Підтримка дитячих будинків сімейного типу	Протягом року	Управління молоді та спорту, Центр соціальних служб для молоді
Реалізація міської програми подолання дитячої безоглядності та безпритульності на 2006-2010 роки, затвердженої рішенням міської ради від 10.11.2006 № 142	Протягом року	Управління молоді та спорту
Реалізація міської програми „Молодь Херсона” на 2010/14 роки, затвердженої рішенням міської ради від 26.03.2010 №1468	Протягом року	Управління молоді та спорту

Очікувані результати:

- формування національної свідомості та патріотичне виховання молоді;
- формування правової культури та профілактика протиправної поведінки молоді;
- формування здорового способу життя серед підлітків та молоді;
- поліпшення становища молоді сім'ї;
- зайнятості молоді, захист її від безробіття та розвиток трудової активності;
- установлення міжнародних молодіжних контактів;
- надання стипендій обдарованим студентам та школярам (30,0 тис.грн.);
- надання матеріальної допомоги в натуральному вигляді сім'ям, які опинилися у кризових ситуаціях (трансферти населенню) у вигляді рюкзаків та спортивних костюмів (20,0 тис.грн.);
- частковий поточний ремонт дитячих будинків сімейного типу на базі родини Крюковських (10,0 тис.грн.) та на базі родини Васильєвих (10,0 тис.грн.);
- зменшення кількості безоглядних дітей, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- збільшення кількості всиновлених дітей.

10.6. Туристично-рекреаційна галузь

Детальний аналіз природного, історико-культурного, екологічного та економічного стану міста свідчить про наявність перспектив для розвитку в Херсоні туристичної галузі.

Наявність рекреаційних зон, угідь, придатних для полювання та риболовлі, є потрібним ресурсом та явною перспективою для розвитку туризму Херсона. Один з інноваційних напрямків розвитку туризму на Херсонщині – сільський зелений туризм. У зв'язку з цим проводиться робота, спрямована на надання

розвиток підприємств малого і середнього бізнесу туристичної галузі потребує забезпечення сприятливих умов шляхом збільшення кількості успішних приватних туристичних підприємств, розширення доступу до сучасних технологій і передового міжнародного досвіду ведення туристичного бізнесу, розвитку комплексних консультаційних послуг для підприємців та підприємств із питань ведення бізнесу в галузі туризму, готових до реструктуризації, започаткування стажування місцевих менеджерів туризму на підприємствах інших регіонів.

Основні цілі на 2010 рік:

- створення стимулюючих умов для розвитку туризму, використання прямих і непрямих методів його підтримки;
- сприяння розвитку інфраструктури туристично-рекреаційної галузі.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Виконання заходів Програми розвитку туристичної галузі в м.Херсоні на 2008-2013 роки	Протягом року	Виконавчі органи міської ради
Підвищення інтересу до туристичних ресурсів Херсонщини потенційних інвесторів шляхом розміщення інформації у засобах масової інформації, на сайтах міської ради та Херсонського міського фонду підтримки підприємництва	Протягом року	Управління економічного розвитку, Херсонський міський фонд підтримки підприємництва
Промоціювання туристичної привабливості міста серед іноземних країн	Протягом року	Управління економічного розвитку
Зберегання історико-культурного та природного потенціалу, ефективніше використання та оновлення наявної матеріально-технічної бази в традиційних туристичних зонах	Протягом року	Управління культури, управління містобудування та архітектури, управління екології та природних ресурсів
Сприяння у проведенні міжнародних театральних фестивалів, у тому числі „Мельпомена Таврії”	Протягом року	Управління культури
Участь у традиційних міжнародних та регіональних науково-практичних конференціях та туристичних форумах	Протягом року	Управління економічного розвитку, Херсонський міський фонд підтримки підприємництва
Надання допомоги суб'єктам підприємницької діяльності у розробці бізнес-планів, маршрутів, оформленні документів у туристичній галузі	Протягом року	Управління економічного розвитку, Херсонський міський фонд підтримки підприємництва

Очікувані результати:

- збільшення притоку інвестицій у розбудову туристичної галузі міста;
- удосконалення інфраструктури підтримки туризму (екскурсійні та готельні послуги);
- збільшення кількості туристів, які прибувають до міста.

11. Природокористування та безпека життєдіяльності людини

11.1. Охорона навколишнього природного середовища

Основні цілі на 2010 рік:

- зменшення втрат питної води внаслідок аварій на мережах водопостачання;
- запобігання забрудненню підземних вод стічними та некондиційними водами;
- безпечне поводження з твердими побутовими відходами на території міста;
- охорона, збереження та відтворення зелених насаджень;
- запобігання підтопленню;
- зменшення забруднення атмосферного повітря, економія природних енергоресурсів.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Реалізація заходів програми „Екологія - 2010”, затвердженої рішенням міської ради від 23.12.2005 №981, передбачених на 2010 рік, за рахунок фонду охорони навколишнього природного середовища у складі міського бюджету (рішення міської ради від 26.02.2010 №1426)	Протягом року	Виконавчі органи міської ради
Продовження рекультивації існуючого міського звалища ТПВ	Протягом року	Управління капітального будівництва
Проведення конкурсу на кращий інвестиційний проект із будівництва сміттесортувального, сміттєпереробного комплексу з використанням модульної системи переробки ТПВ, що включає план у рекультивацію існуючого сміттєзвалища	Протягом року	Конкурсна комісія, склад якої затверджено рішенням виконкому міської ради від 15.09.2009 № 561
Пошук земельної ділянки за межами міста під розміщення нового об'єкта поводження з відходами	Протягом року	Обласна робоча комісія з питань розробки заходів по завершенню експлуатації існуючого полігону ТПВ в м.Херсоні, створена розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 26.10.2005 №1196
Продовження моніторингових спостережень за рівнем ґрунтових вод, підтримання в робочому стані дренажних систем та дощових мереж	Протягом року	Виконком міської ради, головне управління з питань життєдіяльності міста
Продовження інвентаризації зелених насаджень та передача їх на баланс спеціалізованому підприємству для охорони, збереження та розвитку	Протягом року	Головне управління з питань життєдіяльності міста
Впровадження відновлювальних джерел енергії - встановлення сонячних теплових колекторів для гарячого водопостачання дитячих закладів	Протягом року	Управління освіти, КП „Комунальна енергосервісна компанія м.Херсона”

Розробка нової міської комплексної цільової екологічної програми	II півріччя 2010 року	Управління екології та природних ресурсів
--	-----------------------	---

Очікувані результати:

- зменшення кількості аварій на водопровідних та каналізаційних мережах міста;
- поліпшення технічних характеристик артсвердловин для поліпшення якості питної води;
- рекультивация 1га порушених земель на території міського звалища ТПВ, запобігання виникненню самозапалень у літній період та зменшення негативного антропогенного впливу сміттєзвалища на довкілля;
- забезпечення збереження та відновлення зелених насаджень за результатами їх інвентаризації, збільшення кількості зелених насаджень на території міста на 740 дерев та 820 кущів за рахунок фонду охорони навколишнього природного середовища у складі міського бюджету;
- зменшення забруднення атмосферного повітря, економія енергоресурсів внаслідок упровадження відновлювальних джерел енергії.

11.2. Техногенна безпека

Надзвичайні ситуації (далі – НС) техногенного характеру на території м.Херсона характеризуються в основному аваріями на мережах тепло-, газо-, електро-, водопостачання і водовідведення, пожежами, вибухами, аваріями автотранспорту на дорогах, застарілістю та зносом технологічного обладнання на потенційно небезпечних об'єктах (підприємствах) із ризиком загрози викиду або викидом небезпечних хімічних та інших речовин.

Враховуючи, що рівень зношеності обладнання більшості промислових підприємств наближається до критичного, цей ризик постійно збільшується.

Техногенне забруднення навколишнього природного середовища веде до погіршення санітарно-гігієнічних умов проживання населення міста.

Протягом січня-квітня 2010 року (відповідно до "Державного класифікатора надзвичайних ситуацій" ДК 019-2001) на території міста виникло 25 надзвичайних ситуацій, із них:

- техногенного характеру – 13;
- природного характеру – 4;
- соціально-політичного характеру – 8.

За рівнями, надзвичайні ситуації поділялися:

- регіонального –3;
- місцевого – 3;
- об'єктового – 19.

Основні цілі на 2010 рік:

- підвищення ефективності профілактичних заходів серед населення міста з питань пожежної безпеки і правил поведінки при загрози та виникненні надзвичайних ситуацій;
- підвищення вимогливості і ефективності органів державного нагляду за станом техногенно-екологічної безпеки;
- забезпечення протипожежного захисту населення;
- удосконалення системи зв'язку, оповіщення та інформації органів управління цивільного захисту міста;
- координація дій органів управління цивільного захисту міста, підприємств, установ та організацій з питань своєчасного реагування на загрозу та виникнення НС, захисту населення при їх виникненні.

Основні завдання на 2010 рік:

Зміст	Термін виконання	Виконавець
Підвищення кваліфікаційного і професійного рівня персоналу об'єктів підвищеної небезпеки	Протягом року	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення м.Херсона
Забезпечення реалізації державних програм, що стосуються реагування на надзвичайні ситуації	Протягом року	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення м.Херсона
Здійснення заходів контролю за виконанням вимог чинного законодавства України з питань запобігання і реагування на НС, цивільного захисту населення, своєчасного реагування на загрозу виникнення НС на потенційно небезпечних об'єктах міста	Протягом року	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення м.Херсона
Розробка, розгляд і затвердження міською радою міської програми запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру на 2010-2015 роки	I півріччя 2010 року	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення м.Херсона
Виконання заходів міської програми запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру на 2010-2015 роки (після затвердження програми міською радою)	Протягом року	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення м.Херсона
Здійснення профілактичного нагляду за станом техногенної безпеки на території міста та об'єктах, що обслуговуються, а також готовністю об'єктів до ліквідації можливих аварій і виконання необхідних обсягів запобіжних заходів і профілактичних робіт	Протягом року	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення м.Херсона
Підготовка населення і фахівців до дій щодо запобігання і реагування на надзвичайні ситуації	Протягом року	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення м.Херсона
Забезпечення постійного та обов'язкового обслуговування потенційно небезпечних об'єктів та об'єктів підвищеної небезпеки на території міста	Протягом року	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення м.Херсона
Створення об'єктових і місцевих резервів матеріальних ресурсів, достатніх для забезпечення проведення заходів та робіт при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій	Протягом року	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення м.Херсона

Очікувані результати:

- запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;
- оперативне реагування та ліквідація надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

11.3. Охорона праці

Основний принцип державної політики в галузі охорони праці - пріоритет життя і здоров'я працівників стосовно результатів виробничої діяльності підприємств, повної відповідальності власника за створення безпечних і нешкідливих умов праці.

Усі працівники підлягають обов'язковому соціальному страхуванню власником від нещасних випадків і професійних захворювань.

У колективних договорах підприємств, установ та організацій міста передбачено забезпечення працівникам соціальних гарантій у галузі охорони праці на рівні, не нижчому за передбачений законодавством, їх обов'язки, а також комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійним захворюванням і аваріям.

З метою поліпшення роботи, спрямованої на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням і аваріям, на підприємствах міста

створені служби охорони праці.

В учбово-курсних комбінатах міста проводиться навчання з питань охорони праці керівників підприємств, керівників структурних підрозділів, спеціалістів з питань охорони праці, приватних підприємців.

З метою запобігання виробничому травматизму, сприяння культурі охорони праці щорічно на підприємствах міста проводиться тиждень охорони праці.

Здійснюється контроль за забезпеченням соціального захисту працівників підприємств, установ та організацій, у тому числі зайнятих на роботах із шкідливими та небезпечними умовами праці, за проведенням атестації робочих місць.

	2008 рік	2009 рік
Кількість робочих місць із шкідливими та важкими умовами праці	6348	6469
Кількість робочих місць, на яких проведено атестацію робочих місць	6152	6337

Здійснюється контроль за станом охорони праці підприємств, установ та організацій. Територіальним управлінням Держгірпромнагляду, Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та профзахворювань, виконавчими органами міської та районних в місті рад здійснюються перевірки з питань створення безпечних умов праці, проведення атестації робочих місць, виконання вимог нормативних актів з охорони праці.

Динаміка виробничого травматизму зі смертельним наслідком по м.Херсону

	2008 рік	2009 рік
Смертельно травмовано на виробництві	24	17
З них підлягають обліку	7	7

Основними причинами нещасних випадків на виробництві є низька виробнича та технологічна дисципліна, недотримання вимог техніки безпеки, порушення правил дорожнього руху, незадовільний технічний стан виробничих об'єктів, будівель та споруд, травмування внаслідок протиправних дій інших осіб, невикористання засобів індивідуального захисту.

Основні цілі на 2010 рік:

- запобігання нещасним випадкам;
- скорочення виробничого травматизму.

Основні завдання на 2010 рік:

Захід	Термін виконання	Виконавець
Виконання заходів щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2010 рік	Протягом року	Керівники підприємств, установ та організацій міста
Сприяння проведенню навчання з питань охорони праці роботодавців, спеціалістів та відповідальних за охорону праці підприємств, установ та організацій	Протягом року	Учбово-курсні комбінати, керівники підприємств, установ та організацій міста
Сприяння усуненню шкідливих і небезпечних факторів на робочих місцях, зниженню рівня виробничого та невиробничого травматизму, профзахворюваності	Протягом року	Керівники підприємств, установ та організацій міста
Проведення атестації робочих місць на підприємствах міста	Протягом року	Керівники підприємств, установ та організацій міста
Здійснення контролю за станом охорони праці	Протягом року	Територіальне управління Держгірпромнагляду, Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та профзахворювань

Очікувані результати:

- скорочення кількості нещасних випадків;
- скорочення виробничого травматизму.

Начальник управління економічного розвитку

Н.М.Крайнюк